

Vysoká škola ekonomická v Praze

Diplomová práce

2014

Bc. Marek Machala

Vysoká škola ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská
Studijní obor: Podniková ekonomika a management

Název diplomové práce:

Vypovídací schopnost účetních závěrek sestavených dle českých pravidel a IFRS

Autor diplomové práce: Bc. Marek Machala

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Jiří Strouhal, Ph.D.

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma
*„Vypovídací schopnost účetních závěrek sestavených dle českých pravidel a
IFRS“*
vypracoval samostatně s využitím literatury a informací,
na něž odkazuji.

V Praze dne 17. prosince 2014

Podpis

Poděkování

Rád bych tímto poděkoval doc. Ing. Jiřímu Strouhalovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady při psaní této diplomové práce.

Název diplomové práce:

Vypovídací schopnost účetních závěrek sestavených dle českých pravidel a IFRS

Abstrakt:

Tato práce se zabývá srovnáním účetních závěrek sestavených na základě IFRS a českých účetních předpisů. Teoretická část se věnuje popisu základních principů obou účetních systémů a vyjmenovává vybrané odlišnosti. Praktická část je věnována společnosti ČD Cargo, která vykazuje jak dle IFRS, tak dle ČÚS. Účetní výkazy Společnosti jsou podrobeny finanční analýze. Analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty se zaměřuje jak na strukturu daných výkazů, tak na hodnotu jednotlivých položek. Analýza poměrových ukazatelů a ekonomické přidané hodnoty hledá příčiny, proč se srovnatelné ukazatele mění v závislosti na způsobu vykazování.

Klíčová slova:

IFRS, ČÚS, účetní závěrka, finanční analýza, ČD Cargo

Title of the Master's Thesis:

Financial statements based on IFRS and CZ GAAP and their reporting value

Abstract:

The thesis deals with comparison of financial statements based on IFRS and CZ GAAP. In the theoretical part fundamental principles of both accounting systems are described and typical differences between IFRS and CZ GAAP are specified. In the practical part financial statements of a chosen company reporting in both systems are analyzed. Using balance sheet and income statement analysis both structure of the statements and value of particular items published in the statements are assessed. Analysis of ratio indicators and EVA explains why selected indicators differ depending on chosen accounting system.

Key words:

IFRS, CZ GAAP, financial statements, financial analysis, CD Cargo

Obsah

Úvod	1
1. Koncepční pojetí účetních systémů.....	3
1.1. Koncepční pojetí účetnictví v ČR.....	3
1.1.1. Účetní uzávěrka.....	4
1.1.2. Účetní závěrka	9
1.2. Koncepční pojetí IFRS.....	17
1.2.1. Koncepční rámec.....	17
1.2.2. Účetní závěrka	27
2. Přehled vybraných rozdílů mezi IFRS a ČÚS	34
2.1. Dlouhodobá hmotná aktiva	34
2.2. Nehmotná aktiva	36
2.3. Rezervy.....	37
2.4. Leasing.....	38
2.5. Vykazování výnosů	39
2.6. Výpůjční náklady	39
3. Analýza výkazů společnosti ČD Cargo	40
3.1. Společnost ČD Cargo	40
3.1.1. Vedení společnosti k 1.12.2014	41
3.2. Srovnání účetních výkazů	42
3.2.1. Rozvaha	42
3.2.2. Aktiva	43
3.2.3. Pasiva	45
3.2.4. Výkaz zisku a ztráty.....	47
3.2.5. Výkaz Cashflow.....	53
3.2.6. Výkaz změn vlastního kapitálu.....	54
3.2.7. Komentář k účetní závěrce	55
3.2.8. Finanční analýza	56
3.2.9. Analýza rentability	56
3.2.10. Analýza likvidity	59
3.2.11. Analýza zadluženosti	62
3.2.12. Analýza aktivity.....	64
3.2.13. Bilanční pravidla.....	66
3.2.14. Analýza tržní hodnoty	67
3.2.15. Ekonomická přidaná hodnota	68
3.2.16. Shrnutí významných odlišností	71

Závěr	75
Zdroje.....	78
Seznam tabulek.....	80
Seznam příloh.....	81
Přílohy	82

SEZNAM ZKRATEK

ČNB – Česká národní banka

ČÚP – České účetní předpisy

ČÚS – České účetní standardy

EAT – Zisk po zdanění

EBIT – Zisk před úroky a zdaněním

EBT – Zisk před zdaněním

EVA – Ekonomická přidaná hodnota

IAS – International Accounting Standards

IASB – International Accounting Standards Board

IASC – International Accounting Standards Committee

IFRIC – Interpretace standardů IFRS

IFRS – International Financial Reporting Standards

OCP – Obratový cyklus peněz

p.b. – Procentní bod

ROA – Rentabilita aktiv

ROE – Rentabilita vlastního kapitálu

ROS – Rentabilita tržeb

SIC – Interpretace standardů IFRS

UZ – úpátné zdroje

WACC – Průměrné vážené náklady na kapitál

Úvod

Základem pro kvalitní rozhodování uživatelů účetních závěrek jsou spolehlivé a důvěryhodné finanční výkazy, které odrážejí věrný a poctivý obraz hospodaření účetní jednotky. Informace převzaté z finančního účetnictví jsou pro většinu externích, ale i interních uživatelů tím nejdůležitějším podkladem k jejich ekonomickému rozhodování, a logicky tak požadují, aby vypovídací hodnota těchto informací byla co nejvyšší. V České republice si účetní jednotka může způsob vykazování zvolit z několika účetních systémů s různou vypovídací hodnotou. Mezi tyto systémy patří především české účetní předpisy a mezinárodní standardy účetního výkaznictví, kterým se věnuje tato práce.

Cílem této práce je porovnat účetní závěrky sestavené dle IFRS a ČÚP, na jejich základě provést finanční analýzu a posoudit jejich vypovídací hodnotu pro externí uživatele. Předmětem zkoumání se staly výkazy společnosti ČD Cargo, která je jednou z hrstky společností na českém trhu zveřejňujících účetní závěrku sestavenou podle obou účetních systémů. Výkazy byly převzaty z výroční zprávy Společnosti za rok 2013, která je veřejně dostupná a jejich analýza bude provedena s důrazem na čísla běžného období.

V úvodu práce je popsáno koncepční pojetí a základní principy obou účetních systémů s důrazem na oblast zveřejňování účetní závěrky. Dále jsou vysvětleny nejpodstatnější rozdíly, jako je odlišné pojetí v účtování finančního leasingu, chápání rezerv či způsob vykazování a ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku.

V praktické části jsou výkazy Společnosti podrobeny analýze, která se zaměřuje jak na formální, tak na obsahovou stránku věci. Jsou zde popsány nejvýznamnější obsahové rozdíly, přičemž příčiny těchto rozdílů jsou podrobně vysvětleny. Následně je na základě obou účetních závěrek provedena finanční analýza se zaměřením na poměrové ukazatele, tedy rentabilitu, likviditu, zadluženost, aktivitu a ukazatele tržní hodnoty. Okrajově je zmíněn i ukazatel ekonomické přidané hodnoty. Je třeba zdůraznit, že primárním cílem této práce není provést samotnou finanční analýzu a posoudit ekonomický stav účetní jednotky.

Poslední část práce shrnuje nejvýznamnější rozdíly identifikované v účetních závěrkách společnosti ČD Cargo a hodnotí jejich dopad na ukazatele finanční analýzy. Závěrem je posouzena vypovídací schopnost obou účetních závěrek pro jejich uživatele.

1. Koncepční pojetí účetních systémů

Přestože IFRS a české účetní předpisy stojí na rozdílných základech, vykazují celou řadu společných znaků. Popisu konceptního pojetí obou systémů se věnují následující podkapitoly.

1.1. Koncepční pojetí účetnictví v ČR

Uceleně zpracovaná koncepce účetního systému, jakýsi ekvivalent konceptního rámce, který znají mezinárodní standardy (jak bude uvedeno v pozdější části práce), bychom v tuzemsku hledali marně. Legislativní rámec finančního účetnictví v České republice je zakotven hned v několika různých předpisech a ustanoveních. Prvním a nejzásadnějším z nich je zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. v aktuálním znění. Tato právní norma je rozdělena do sedmi rovnocenných částí upravujících následující oblasti:

- předmět účetnictví,
- rozsah vedení účetnictví,
- účetní závěrku,
- způsob oceňování,
- inventarizaci majetku a závazků,
- úschovu účetních záznamů.

Zákon stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.¹ Je platný pro veškeré právnické i fyzické osoby, které jsou v souladu s ním účetními jednotkami.

Dalšími upravujícími předpisy jsou pak prováděcí vyhlášky vydávané Ministerstvem financí a samozřejmě i České účetní standardy (ČÚS). Vyhlášky upravují především specifické oblasti různých subjektů. Dle charakteru účetních jednotek a jejich předmětu činnosti detailněji řeší například rozsah a způsob sestavování účetních závěrek, obsahové vymezení jednotlivých položek finančních výkazů, dále směrnou účtovou osnovu nebo konsolidovanou účetní závěrku². Existuje tak například samostatná vyhláška pro zdravotní pojišťovny, banky nebo společnosti, u kterých

¹ Česká republika. Zákon o účetnictví. In: č. 563/1991 Sb. 1991. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>

² § 4 odstavec 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

hlavním předmětem činnosti není podnikání. Klíčová je vyhláška 500/2002 sb., která vymezuje obsah jednotlivých položek finančních výkazů.

České účetní standardy jsou dle zákona vydávány „za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.“³ Obsahem standardů je popis metod a postupů účtování a jejich použitím účetní jednotka plní ustanovení o účetních jednotkách dle zákona o účetnictví. V závislosti na předmětu činnosti a oboru podnikání existuje celkem patero „sad“ účetních standardů.⁴

- české účetní standardy pro podnikatele,
- české účetní standardy pro finanční instituce,
- české účetní standardy pro pojišťovny,
- české účetní standardy pro zdravotní pojišťovny,
- české účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem, činnosti není podnikání.

Pro zjednodušení se tato práce bude dále zabývat pouze Českými účetními standardy pro podnikatele.

Vedení účetnictví je ovlivněno celou řadou dalších zákonů a norem řešících problematiku podnikání. Patří mezi ně například zákon o živnostenském podnikání, občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, zákon o daních z příjmů, zákon o DPH nebo insolvenční zákon.

1.1.1. Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka je procesem, jehož cílem je uzavřít příslušné účetní období a vygenerovat finanční výkazy neboli účetní závěrku. Práce na účetní uzávěrce probíhají ve dvou etapách, a to sice v etapě přípravných prací a v etapě uzávěrky účetních knih.

- přípravné práce,
 - inventarizace,
 - zaúčtování účetních operací na konci období,
- uzávěrka účetních knih,

3 § 36 odstavec 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

4 Seznam Českých účetních standardů. KAČR [online]. 2013 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: http://www.kacr.cz/Data/pdf/ucetni_standardy/fz11-2003_seznam.pdf

- stanovení výsledku hospodaření před zdaněním,
- výpočet základu daně z příjmů a zaúčtování daně,
- uzavření účtů.

Inventarizace

Inventarizací se rozumí proces zjišťování reálného stavu věci a jeho následné porovnání s tím, co je vedeno v účetnictví, a to jak z hlediska skutečného fyzického stavu (počet kusů), tak i z hlediska ocenění (hodnota aktiva nebo pasiva) jednotlivých položek. Zákon o účetnictví ukládá povinnost inventarizaci provést u veškerých účtů minimálně jednou za účetní období, u rozvahových účtů se zůstatky zjišťují typicky fyzickou inventurou. Výsledkem inventarizace mohou být inventarizační rozdíly, které má účetní jednotka povinnost řádně zaúčtovat.⁵

Zaúčtování účetních operací na konci období

Před uzavřením knih na konci účetního období je třeba, aby účetní jednotka do svého účetnictví promítla všechna doposud známá rizika a hrozící ztráty, rozřadila účetní případy do správných období a doplnila účetnictví o transakce, které sice v daném období proběhly, ale doposud k nim není evidován relevantní doklad. Uzávěrkové operace se provádějí na následujících oblastech:

- dohadné položky,
- časové rozlišení,
- rezervy,
- zásoby,
- opravné položky,
- odpis pohledávek,
- kurzové rozdíly.

Dohadné položky slouží k vyjádření takové pohledávky nebo závazku, které věcně náleží do sledovaného období, ale prozatím o nich nemůže být účtováno z důvodu chybějícího dokladu, tím pádem není známa jejich přesná konečná hodnota. Peněžní vyjádření je tedy dočasně pouze odhadnuto na základě dohod (např. uzavřených obchodních kontraktů) nebo známých skutečností (např. známe spotřebu elektřiny a jednotkovou cenu, ale doposud jsme neobdrželi vyúčtování). V následujícím

⁵ BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetní výkazy pod lupou. Praha: Linde Praha, 2013, 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2.

období jsou dohadné položky standardně rozpuštěny proti účtu dodavatelé popřípadě odběratelé.

Časové rozlišení (a s ním související účty) je koncept zajišťující dodržení akruálního principu, jinými slovy tyto účty umožňují veškeré výnosy a náklady zařadit do správného účetního období, s nímž věcně a časově souvisí. Standardní účtová osnova rozeznává tyto účty časového rozlišení:

- náklady příštích období,
- příjmy příštích období,
- výnosy příštích období,
- výdaje příštích období.

Na účet náklady příštích období se účtují takové položky, kdy účetní jednotka již obdržela fakturu, ale její předmět věcně nesouvisí s běžným obdobím, typickým příkladem je předplacené roční pojistné. Zůstaneme-li u tohoto příkladu, tak pojišťovna jakožto příjemce platby o této položce účtuje jako o výnosu příštích období.

Za příjmy příštích období se považují položky, které se věcně a časově týkají běžného období, ale jejich platba se předpokládá až budoucnu. Z opačného pohledu analogicky mluvíme o výdajích příštích období⁶.

Rezervy jsou tvořeny na pokrytí budoucích závazků, u nichž je znám účel, je pravděpodobné, že nastanou, ale účetní jednotka doposud nezná přesnou částku ani datum, k němuž vzniknou. Jejich tvorba a rozpouštění se obvykle účtuje na základě interních pravidel, v případě zákonných rezerv na základě zákona o rezervách. Zákon o rezervách rozeznává následující druhy rezerv⁷:

- rezerva na rizika a ztráty,
- rezerva na daň z příjmů,
- rezerva na důchody a podobné závazky,
- rezerva na restrukturalizaci,
- technické a jiné rezervy.

⁶ KOVANICOVÁ, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého. Praha, Bova Polygon 2006. ISBN 80-7273-130-0.

⁷ Účetní kavárna. STROUHAL, Jiří. Účetní závěrka roku 2007: 2.část [online]. 2008 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3224v4289-ucetni-zaverka-roku-2007/>

Zásoby, ke kterým účetní jednotka již obdržela faktury, ale ke dni závěrky je doposud nenaskladnila, je třeba v účetnictví evidovat jako materiál na cestě. V případě opačném, kdy účetní jednotka zásoby již naskladnila, ale doposud neobdržela fakturu, vytváří dohadnou položku. Důležitou operací je zaúčtování zjištěných inventarizačních rozdílů, manka či přebytku. Účetní jednotky také často provádějí přecenění účetní hodnoty zásob a to formou opravné položky či odpisu.

Opravné položky se tvoří v případě, kdy na majetku účetní jednotky dochází k dočasnému snížení jeho skutečné hodnoty ve srovnání s jeho hodnotou účetní. Pokles nesmí být trvalé povahy.

Neuhrazené pohledávky společnosti ve většině případů pečlivě monitorují a mají stanovena jasná pravidla pro jejich odepisování. Daňová uznatelnost tohoto nákladu závisí na skutečnosti, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 24 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů a v zákoně č. 593/1992 Sb. o rezervách.

Kurzové rozdíly devizových účtů, pohledávek a závazků v cizí měně a valutových pokladen se počítají na základě kurzu České národní banky (ČNB) platného k poslednímu dni účetního období a stávají se součástí výsledku hospodaření běžného období.

Stanovení výsledku hospodaření před zdaněním

Výsledek hospodaření je nejvýznamnějším kvalitativním ukazatelem a především na jeho základě lze měřit finanční výkonnost účetních jednotek. Je výsledkem rozdílu výnosů za jednotlivé výkony a nákladů vynaložených na uskutečnění těchto výkonů. Společnost může dosáhnout zisku nebo ztráty.

Výsledek hospodaření se dále dělí na oblasti provozní, finanční a mimořádnou. První dvě položky se souhrnně také nazývají výsledkem hospodaření za běžnou činnost. Výsledek hospodaření se nachází na účtu 710 – Účet zisků a ztrát, na něj jsou při uzávěrce převedeny zůstatky všech nákladových a výnosových účtů.⁸

⁸ BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetní výkazy pod lupou. Praha: Linde Praha, 2013, 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2

Výpočet základu daně z příjmu a zaúčtování daně

Aby stanovený výsledek hospodaření věrně a poctivě zobrazoval hospodaření účetní jednotky, musí být odvozen z veškerých nákladů a výnosů v běžném období, bez ohledu na skutečnost, zda to daňová legislativa umožňuje. Zjišťování daňového základu daně a výpočet daně je upraven daňovými předpisy, na základě kterých je třeba účetní zisk upravit o následující:

- částky, které nelze dle zákona o daních z příjmů uznat jako náklad vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů (zejména položky uvedené v § 25 ZDP),
- částky, které jsou do nákladů zahrnuty v nesprávné výši,
- částky neoprávněně zkracující výnosy,
- příjmy zdaněné srážkou u zdroje.⁹

Provedením výše zmíněných úprav vypočítáme daňový základ a následně za použití sazby daně vypočítáme výslednou daňovou povinnost. Sazba daně z příjmu právnických osob je stanovena zákonem. Výsledná daň se účtuje na stranu daň na nákladovém účtu 591- Daň z příjmu z běžné činnosti splatná a na stranu má dáti na účtu 341 – Daň z příjmu.

Kromě splatné daně se v účetnictví eviduje také daň odložená. Ta vyjadřuje výši přechodných rozdílů způsobených především odlišnou daňovou a účetní hodnotou majetku. Jinými slovy, v případě, že účetní odpisy jsou vyšší než daňové, tak odložená daň je částka vlastního kapitálu, která v budoucnu bude použita na úhradu daňového závazku. V opačném případě jde o částku, která byla z účetního pohledu zaplacená předčasně. V účetnictví se eviduje z důvodu, aby se s částkou odložené daně ve zmíněném smyslu nadále počítalo a dodržela se zásada věrného a poctivého zobrazení.¹⁰

O odloženém daňovém závazku musí účetní jednotka účtovat za každé situace. V tomto případě odložená daň snižuje výsledek hospodaření a účetní jednotka musí dodržet zásadu opatrnosti. Pokud ovšem vznikne odložená daňová pohledávka,

⁹ SKÁLOVÁ, Jana. Podvojný účetnictví 2013. Praha: Grada, 2013. 218 s. ISBN 9788024746333.

¹⁰ Odložená daň - výmysl teoretiků účetnictví, nebo položka praktického významu. MÜLLEROVÁ, Libuše. Daňová online [online]. 2005 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: [http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9921v12798-odlozena-dan-vymysl-teoretiku-ucetnictvi-nebo-polozka-p/?search_query=\\$issue=1714&search_results_page=1](http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9921v12798-odlozena-dan-vymysl-teoretiku-ucetnictvi-nebo-polozka-p/?search_query=$issue=1714&search_results_page=1)

účetní jednotka musí zvážit, zda důvody vedoucí ke vzniku této pohledávky v budoucnu skutečně povedou ke snížení daňové povinnosti. Pokud tomu tak není, o odložené daní se neúčtuje, v opačném případě ano.

Uzavření účtů

Posledním krokem účetní uzávěrky je uzavření účetních knih. Konečné balance jednotlivých syntetických účtů se podvojným účetním zápisem převedou na účet 702 – Konečný účet rozvažný. Uzavření knih se skládá z následujících kroků¹¹:

- *zjištění obrátů stran má dáti a dal jednotlivých syntetických účtů,*
- *zjištění konečných stavů aktivních a pasivních účtů a uzavření každého účtu, tj. zapsání konečného stavu na slabší stranu účtu a jeho převod podvojným zápisem na závěrkový účet 702,*
- *zjištění konečných stavů nákladových a výnosových účtů a jejich účetní převod na závěrkový účet 710. Zde se zjistí výsledek hospodaření členěný na provozní, finanční a mimořádný,*
- *zjištění celkového výsledku hospodaření za účetní období na účtu 710 formou rozdílu celkových nákladů a celkových výnosů a jeho převod podvojným zápisem na účet 702. Zde je výsledek hospodaření uveden jako rozdílová veličina, bez čísla účtu.¹²*

1.1.2. Účetní závěrka

Výsledkem účetní uzávěrky jsou uzavřené finanční výkazy neboli účetní závěrka.

Tu závislosti na čase a okolnostech jejího sestavování ji dále dělíme na:

- řádná účetní závěrka,
- mimořádná účetní závěrka,
- mezitímní účetní závěrka.

Účetní závěrka je nedílným celkem, který dle zákona musí povinně obsahovat tyto výkazy:

- rozvahu,
- výkaz zisku a ztráty,

¹¹ MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. Praha : Grada, 2013. 551 s. ISBN 9788024745749.

¹² MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. Praha : Grada, 2013. 551 s. ISBN 9788024745749.

- přílohu,
- přehled o peněžních tocích (vybrané účetní jednotky),
- výkaz o změnách vlastního kapitálu (vybrané účetní jednotky).

Rozvaha neboli výkaz o finanční pozici zobrazuje stav účetní jednotky k datu, ke kterému je sestavena. V souvislosti s rozvahou mluvíme a o stavových veličinách. Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka oproti tomu dává odpověď na otázku, k jakým tokům v účetní jednotce došlo ve sledovaném období. V souvislosti s výsledovkou mluvíme o tokových veličinách. Z uvedených informací lze snadno odvodit skutečnost, že výsledovka není ničím jiným než rozdílem dvou po sobě jdoucích rozvah. Příloha podrobněji analyzuje jednotlivé položky uvedené v rozvaze a výsledovce.

Mimo povinných součástí může účetní jednotka uveřejnit i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách ve vlastním kapitálu. Přehled o peněžních tocích neboli cash flow dává odpověď na otázku, jak společnost dokáže generovat peněžní prostředky a jakým způsobem s nimi dále nakládá. Přehled o změnách vlastního kapitálu má ten význam, že mapuje změny v samotné podnikové podstatě.

Účetní závěrka může být sestavena i v zjednodušeném rozsahu, v takovém případě se ve výkazech uvádějí pouze souhrnné položky. Zjednodušený rozsah mohou používat účetní jednotky, které nemají zákonnou povinnost ověření závěrky auditorem, s výjimkou akciových společností, které vždy musí uvést plný rozsah.¹³

Dle zákona o účetnictví účetní závěrka musí povinně obsahovat následující údaje

- název a sídlo účetní jednotky,
- identifikační číslo,
- předmět činnosti,
- právní formu,
- rozvahový den,
- okamžik sestavení účetní závěrky,
- podpis zodpovědných osob (statutární orgán společnosti a osoba odpovědná za vedení účetnictví).

¹³ BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetní výkazy pod lupou. Praha: Linde Praha, 2013, 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2

Rozvaha

Prvním v účetní závěrce povinně zveřejňovaným výkazem je rozvaha neboli balance, ze které lze vyčíst informace o struktuře aktiv a pasiv v účetní jednotce k určitému časovému okamžiku. Je upravena vyhláškou Ministerstva financí č. 500/2002 Sb. § 3, která doslova uvádí, že v rozvaze jsou uspořádány položky majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv.¹⁴ Existují dva základní typy rozvahy, horizontální a vertikální. Horizontální rozvaha neboli T-forma má strukturu nastavenou tím způsobem, že v levé části tabulky jsou zobrazena aktiva, v pravé pasiva. Zásadní výhodou tohoto typu rozvahy je přímým způsobem vyjádřená bilanční suma, díky které lze rychle a pohodlně vyčíst údaje o velikosti účetní jednotky. Aktiva jsou standardně řazena dle jejich likvidity, a to sestupně od těch nejméně likvidních, jako je dlouhodobý majetek, po ty nejlikvidnější, jako je hotovost a bankovní účty. Strukturu horizontální rozvahy lze znázornit pomocí rovnice **AKTIVA = PASIVA**. Druhým typem rozvahy je rozvaha vertikální, jejíž stavba je charakterizována vztahem **AKTIVA - ZÁVAZKY = VLASTNÍ KAPITÁL**. Jednotlivé položky aktiv i pasiv jsou seřazeny pod sebou takovým způsobem, že lze snadno a rychle vyčíst především výši vlastního kapitálu a výši čistého pracovního kapitálu, který pouhým pohledem z horizontální rozvahy vyčíst nelze. Účetní jednotky v tuzemsku téměř výhradně ve svých výkazech uvádějí horizontální formu rozvahy, na kterou se zaměří i následující popis.

Aktiva běžného období se v rozvaze člení do třech sloupců, první sloupec uvádí hrubou (brutto) hodnotu jednotlivých položek, druhý sloupec opravné položky a oprávky, souhrnně korekce, a třetí sloupec je pak rozdílem dvou předcházejících, lze zde tedy vyčíst čistou (netto) hodnotu aktiv. Aktiva minulého období jsou zpravidla uváděna pouze v netto hodnotě. Pasiva běžného období se z povahy věci uvádí pouze v jednom sloupci. Částky jsou standardně vykazovány v celých tisících Kč, nulové položky (zároveň v běžném i minulém období) se obvykle neuvádějí. Výsledek hospodaření běžného roku musí odpovídat výsledku hospodaření uvedeném ve výkazu zisku a ztráty.

¹⁴ Vyhláška č. 500/2002 Sb. dle zákona č. 563/1991 Sb.

Jedna z možných definic **aktiva** považuje za ocenitelný výsledek minulých transakcí, který podniku v budoucnu přinese ekonomický prospěch¹⁵. Jak již bylo řečeno, v rozvaze jsou řazena dle likvidity sestupně od těch nejméně likvidních. Jsou rozčleněna do čtyř hlavních skupin:

- pohledávky za upsaný vlastní kapitál,
- dlouhodobý majetek,
- oběžná aktiva,
- časové rozlišení.

Výše uvedené členění není konečné, každá ze skupin je obvykle dále dělena do několika dalších dílčích položek.

Pasiva účetní teorie chápe jako zdroje, kterými jsou kryta podniková aktiva. Základní dělení je na vlastní kapitál, cizí kapitál a stejně jako u aktiv časové rozlišení. Vlastní kapitál v sobě zahrnuje základní kapitál a kapitálové fondy, tedy peněžní i nepeněžní vklady vykonané vlastníky, kapitálové fondy mohou být tvořeny i oceňovacími rozdíly z přecenění aktiv. Další položkou jsou rezervní o ostatní fondy. Ty v sobě zahrnují především zákonný rezervní fond, tvořený pro úhradu případné ztráty, a ostatní zákonné fondy. Zásadní položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření. V rozvaze je uveden nerozdělený zisk minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období.

Cizí kapitál v sobě zahrnuje veškeré závazky vůči třetím stranám. Teorie jej definuje jako ocenitelný výsledek minulých transakcí, které s sebou v budoucnu nese snížení ekonomického prospěchu.¹⁶ Kromě peněžité či nepoužité úhrady mohou být závazky vypořádány kapitalizací, kdy se původní věřitel stává spoluvlastníkem účetní jednotky a pohledávka je proúčtována jako vklad. Standardně se cizí kapitál dělí na položky dlouhodobých závazků, jejichž typickým představitelem jsou závazky vůči spřízněným stranám, krátkodobých závazků, např. závazky z obchodních vztahů, a bankovní úvěry a výpomoci. Poslední položkou jsou rezervy. Ty se tvoří především z důvodu krytí budoucích rizik a potenciálních výdajů. Obvykle je znám účel jejich tvorby, nikoli však přesná částka a čas čerpání.

¹⁵ KRUPOVÁ, Eva. Analýza struktury základního účetního výkazu – rozvahy [online]. 2013 [cit. 2014-11-26]. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=aop&pdf=245.pdf

¹⁶ tamtéž

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka je rozdílem dvou rozvah. Zobrazuje veškeré toky v podobě nákladů a výnosů, které se v účetní jednotce ve sledovaném období uskutečnily. Zásadním bodem, ke kterému výsledovka směřuje, je výsledek hospodaření. Je uspořádána tím způsobem, že postupně zobrazuje výsledek hospodaření za následující oblasti:

- provozní výsledek hospodaření,
- finanční výsledek hospodaření,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost,
- mimořádný výsledek hospodaření,
- výsledek hospodaření za běžné období.

Výkaz zisku a ztráty může být sestaven ve dvou různých uspořádáních. Prvním z nich je druhové, v tuzemsku častěji používané, kdy jsou náklady účtovány dle jejich povahy. Druhým typem je uspořádání účelové, které na náklady nahlíží dle účelu, za kterým vznikly. V případě, že se účetní jednotka rozhodne v účetní závěrce použít tento typ výsledovky, je povinna současně zveřejnit i výsledovku sestavenou dle druhového členění.¹⁷

Příloha účetní závěrky

Příloha k účetní závěrce je posledním povinně zveřejňovaným výkazem, jehož hlavní účelem je doplnit a podrobněji vysvětlit zásadní položky uvedené v rozvaze a výsledovce o údaje, které ve výkazech uvedeny nejsou. Dle vyhlášky 500/2002 sb. Je účetní jednotka v příloze k účetní závěrce povinna uvádět tyto údaje:

- obecné informace o účetní jednotce,
- účetní politiky,
- Relevantní analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

Forma přílohy není zákonem pevně stanovena, obvyklým formátem je písemný popis doplněný o související tabulky. Rozsahem menší společnosti v některých případech volí pouze písemnou formu.

¹⁷ § 21 odst. 4 zákona č 563/1991 Sb

Obecné informace o účetní závěrce jsou například název společnosti, sídlo, předmět podnikání nebo právní forma. Účetní jednotka povinně zveřejňuje také členy statutárních a dozorčích orgánů, popřípadě údaje o plněních poskytnutých těmto orgánům.

Účetní politiky si účetní jednotka může do značné míry nastavit dle svého uvážení. Součástí těchto politik je mj. způsob ocenění jednotlivých položek, způsob odepisování a odpisové skupiny, způsob tvorby opravných položek nebo kurzové přepočty.

Analýza rozvahy a výkazu zisku a ztrát spočívá především v uveřejnění podrobnějšího detailu významných položek a vysvětlení, jaká podstata se za jednotlivými položkami skrývá. Zákon ukládá účetní jednotce povinnost vysvětlit všechny významné položky, je ovšem na jejím zvážení, co za významné položky považuje. Obvyklými položkami je analýza dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku, podíly v ovládaných osobách, analýza zásob, rozpad pohledávek dle jejich splatnosti, analýza vlastního kapitálu, rezerv a závazků. Dále zde lze nalézt údaje o úvěrech o ostatních půjčkách, dani z příjmu a zaměstnancích. Pro uživatele velmi důležitými položkami, které nelze vyčíst z výkazů, jsou pak transakce se spřízněnými stranami, potenciální závazky a následné události.

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přestože přehled o změnách vlastního kapitálu není povinně zveřejňovaným výkazem, většina účetních jednotek ho do své závěrky zahrnuje. Účelem tohoto přehledu je podávat informace o počátečním a konečném zůstatku dílčích položek vlastního kapitálu a především pak o dílčích přírůstcích a úbytcích, které ve sledovaném období proběhl. V tom je jeho přidaná hodnota oproti rozvaze, kde je vidět pouze celkový pohyb, chybí však podrobnější analýza.

Výroční zpráva

Výroční zpráva je upravena zákonem o účetnictví, konkrétně § 21. Povinně ji uveřejňují všechny účetní jednotky, které naplňují zákonné podmínky povinného auditu. I ona v tomto případě musí být prověřena auditorem. Jejím účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o výkonnosti, činnosti a hospodářském postavení účetní jednotky. Uveřejňované informace nemají pevně předepsanou

formu, nutně nemusí být ekonomického charakteru. Zákon stanovuje, jaké informace musí být ve zprávě vždy uvedeny. Jde o následující¹⁸.

- informace o následných událostech, které nastaly po dni účetní závěrky,
- informace o očekávaném ekonomickém vývoji,
- informace o aktivitách ve výzkumu a vývoji,
- informace o činnostech v oblasti ochrany životního prostředí,
- informace o pracovněprávních vztazích,
- informace, zda má účetní jednotka organizační složku v zahraničí,
- informace, zda společnost využívá finanční nástroje, deriváty,
- informace, jakým způsobem účetní jednotka zajišťuje rizika.

Povinnou součástí výroční zprávy jsou výkazy finanční závěrky ověřené auditorem a auditní výrok.

Ostatní legislativní náležitosti

Zákon o účetnictví klade jasný požadavek, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz o finanční pozici a finanční výkonnosti účetní jednotky. Paragraf 19 přímo definuje, jaké náležitosti musí splňovat informace uveřejněné ve výkazech. Kvalitní informace musí být¹⁹:

- srozumitelná,
- srovnatelná,
- spolehlivá,
- významná.

Za srovnatelnou se považuje taková informace, která je zveřejňována za předpokladu trvání podniku v budoucnu a která je v čase zveřejňována v konzistentním formátu, jinými slovy ve formátu, kdy účetní jednotka do určité míry zachovává uspořádání a obsahovou podstatu zveřejňovaných finančních, ale i nefinančních údajů. Dojde-li ke změně, musí účetní jednotka tuto skutečnost uvést v příloze včetně dopadu změn na finanční situaci a výsledek hospodaření.

¹⁸ § 21 zákona č 563/1991 Sb

¹⁹ § 19 zákona č 563/1991 Sb

Spolehlivá informace reflektuje realitu, je úplná a včas zveřejněná. Včasnost se vždy posuzuje v kontextu nákladů na získání příslušné informace. Zásadou je, že náklady na získání informace nesmí převýšit užitek z informace plynoucí.

Informace je významná, pokud by její chybné uvedení (nebo neuvedení) zásadním způsobem ovlivnilo rozhodování uživatelů finančních výkazů.²⁰

Pokud v období mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky dojde k významným událostem, které by zásadním způsobem ovlivnily pohled uživatelů na finanční výkazy, takovými mohou být například informace týkající se podmíněných závazků, musí být tato informace nezbytně uvedena v závěrce.

Jak již bylo v předchozím textu zmíněno, některé společnosti podléhají povinnému auditu ze zákona. Existují tři zákonem daná kritéria. Akciová společnost se stává povinně auditovanou v okamžiku, kdy naplní alespoň jedno z těchto kritérií. Ostatní společnosti se stávají povinně auditovanými v případě, kdy naplní minimálně dvě, a to ve dvou po sobě jdoucích obdobích.²¹ Těmito kritérii jsou:

- Hodnota brutto aktiv je vyšší než 40 milionů Kč.
- Roční tržby jsou vyšší než 80 milionů Kč.
- Průměrný roční stav zaměstnanců je vyšší než 50.

Účetní závěrka je předmětem zveřejňovací povinnosti, kterou mají všechny společnosti zapsané v obchodním rejstříku a dále pak společnosti, které podléhají zvláštním právním předpisům. Účetní závěrka může být zveřejněna v momentě, kdy je schválena statutárními orgány společnosti a ověřena auditorem. Zveřejnění je provedeno uložení do sbírky listin obchodního rejstříku a dokončeno dodáním těchto listin příslušnému rejstříkovému soudu. Zveřejnění musí proběhnout nejpozději do 30 dnů od chvíle, kdy jsou naplněny obě nutné podmínky pro zveřejnění. Minimální doba archivace účetní závěrky činí 10 let.

²⁰ § 21 zákona č 563/1991 Sb

²¹ § 20 zákona č 563/1991 Sb.

1.2. Koncepční pojetí IFRS

Mezinárodní účetní standardy (z angl. International Financial Reporting Standards, dále jen IFRS) vydávané Radou pro mezinárodní účetní standardy (z angl. International Accounting Standards Board, dále jen IASB) jsou v současné době pravděpodobně celosvětově nejpoužívanější normou upravující sestavování a prezentaci finančních výkazů. Jejich vznik byl logickou reakcí na pokračující globalizaci nesoucí propojování se lokálních ekonomik do nadnárodních celků, a s tím spojený dynamický vývoj mezinárodního trhu kapitálu. Trh jasně formuloval potřebu vytvořit všeobecně uznávaný standard, který by vyřešil ve své době zásadní problém jen obtížné porovnatelnosti ekonomické výkonnosti tehdejších podniků. IFRS od svého vzniku v roce 1973²² prošly historicky intenzivním vývojem, který vyústil až do současné, ale vzhledem k dynamicky měnícímu se mezinárodnímu trhu zcela jistě ne konečné podoby.

Současná struktura mezinárodních standardů je tvořena těmito základními prvky:

- úvod,
- koncepční rámec,
- jednotlivé účetní standardy IAS a IFRS,
- interpretace SIC a IFRIC.

Úvodní část především definuje význam standardů a výhody sestavování finančních výkazů na základě IFRS, a dále také jednotlivé řídicí orgány rady IASB včetně jejich agendy.

Dalším prvkům se budou věnovat následující podkapitoly.

1.2.1. Koncepční rámec

Koncepční rámec je výchozím bodem pro přípravu a pochopení jednotlivých účetních standardů. Jeho vznik se datuje do dubna roku 1989, kdy byl schválen Radou výboru IASC. V roce 2001 byl pak přijat radou IASB, která v rámci restrukturalizace mezinárodních účetních standardů nahradila předešlou IASC.²³

²² Vznik výboru pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (z angl. International Accounting Standards Committee)

²³ Conceptual Framework. IFRS [online]. 2014 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/current-projects/iasb-projects/conceptual-framework/Pages/Conceptual-Framework-Summary.aspx>

Koncepční rámec upravuje především následující oblasti:

- cíl účetní závěrky,
- uživatele účetní závěrky,
- předpoklady pro zpracování účetní závěrky,
- kvalitativní charakteristiky účetní závěrky,
- základní prvky účetní závěrky,
- pojetí kapitálu a jeho uchování,
- oceňovací základny.

Cíl účetní závěrky

Cílem účetní závěrky dle koncepčního rámce je poskytovat informace o finanční pozici, výkonnosti a změnách ve finanční pozici firmy, které jsou pro uživatele užitečné při přijímání ekonomických rozhodnutí.²⁴

Finanční pozici se rozumí schopnost podniku hradit své závazky. Ta je dána především ekonomickými zdroji účetní jednotky, likviditou a schopností reagovat na změny ve vnějším i vnitřním prostředí. Tyto údaje poskytuje uživatelům rozvaha neboli výkaz o finanční situaci.²⁵

Výkonnost podniku je daná zejména ukazateli rentability. Údaje potřebné pro jejich konstrukci nalezneme jak ve výsledovce, tak rozvaze.

Změny ve finanční pozici vyjadřují schopnost podniku vytvářet finanční prostředky. Zároveň podávají informaci, jakým způsobem s vygenerovanými prostředky podnik nakládá. Tyto údaje lze nalézt mj. v rozvaze a v přehledu změn ve vlastním kapitálu podniku.

Koncepční rámec dále jasně deklaruje neoddělitelnost jednotlivých finančních výkazů. K úplnému porozumění je vždy potřeba pracovat se všemi dostupnými výkazy neb každý sám o sobě nedokáže uživateli poskytnout dostatečnou vypovídací hodnotu.

²⁴ KUBÍČKOVÁ, Dana. *Účetní systémy*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006-2010, 2 sv. (109, 129 s.). ISBN 978-80-7408-030-22.

²⁵ KRUPOVÁ, Lenka. IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009]. Vyd. 1. Praha: VOX, 2009, iv, 804 s. Účetnictví (VOX). ISBN 978-80-86324-76-0.

Uživatelé účetní závěrky

Uživateli finančních výkazů se dle koncepčního rámce rozumí následující²⁶:

- Investoři - informace využívají především pro posouzení rizik, která nese jejich investice. Rozhodují se, zda akcie držet či prodat popřípadě koupit. Podstatným faktorem je také schopnost firmy vyplácet dividendy.
- Zaměstnanci – předmětem jejich zájmu je v první řadě stabilita zaměstnavatele, dále pak i jeho rentabilita s ohledem na to, zda si může dovolit vyplácet odměny či poskytovat jiné benefity.
- Poskytovatelé výpůjčního kapitálu – jde zejména o banky, ale i ostatní poskytovatele kapitálu, kteří se zajímají, zda je účetní jednotka schopna půjčky včetně úroků splácet v dohodnutých termínech.
- Dodavatelé a ostatní obchodní věřitelé – mají podobný zájem jako předchozí skupina, sledují tedy především schopnost svého obchodního partnera dostát svým finančním závazkům, na rozdíl od bank se však rozhodují v kratším období.
- Zákazníci – vyhledávají informace např. z důvodu dlouhodobě uzavřených kontraktů.
- Vláda a ostatní orgány státní správy – rozhodují se mj. o případné regulaci činnosti podniku.
- Veřejnost – sleduje dopady jednání účetní jednotky na veřejnost a její tzv. CSR aktivity.

Je důležité si uvědomit, že finanční výkazy sestavené dle IFRS, ale ani jiných účetních standardů, nedávají stoprocentní přehled o dění v účetní jednotce, přesto zejména vzhledem ke svojí dostupnosti zůstávají primárním zdrojem pro rozhodování významné skupiny uživatelů.

Předpoklady pro zpracování účetní závěrky

Koncepční rámec vymezuje pouze dva základní předpoklady pro sestavení výkazů, a to následující:

- princip aktuální báze,

²⁶ Conceptual Framework. IFRS [online]. 2014 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/current-projects/iasb-projects/conceptual-framework/Pages/Conceptual-Framework-Summary.aspx>

- going concern princip.

Ostatní předpoklady považuje za všeobecně dodržované a známé, a z tohoto důvodu je implicitně neupravuje.

Princip aktuální báze vyžaduje věcnou a časovou souvislost během účtování nákladů a výnosů. Věcná souvislost výnosů je dána věcným nositelem a realizací výkonů, jinými slovy výnos je zařazen do období, kdy došlo k předání zboží zákazníkovi. Věcná souvislost nákladů se pak stanoví přiřazením k relevantnímu výnosu²⁷.

Going concern princip neboli předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky na účetní jednotku pohlíží jako na subjekt, který v budoucím období plánuje pokračovat v podnikatelské činnosti a který nehodlá ani není nucen jít do likvidace, ukončit obchodování nebo hledat ochranu před věřiteli na základě příslušných zákonů nebo nařízení. Aktiva i pasiva jsou tak tedy zaúčtována na základě předpokladu, že účetní jednotka je schopna v rámci své podnikatelské činnosti realizovat svá aktiva a dostát svým závazkům. Za situace, kdy účetní jednotka není schopna tento princip dodržet, a to dokonce i v případě, že má pouze pochybnosti, je povinna tuto skutečnost neprodleně oznámit a zveřejnit v účetní závěrce.²⁸

Kvalitativní charakteristiky

Na účetní výkazy je kladen požadavek, aby splňovaly tyto čtyři základní kvalitativní charakteristiky:

- srozumitelnost
- relevance
- spolehlivost
- srovnatelnost.

²⁷ BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou*. Praha: Linde Praha, 2013, 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2.

²⁸ ISA 570. ISA 570 [online]. 2004 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/ISA/ISA570.pdf>

Samotná IASB pak kvalitativní charakteristiky účetních závěrek charakterizuje následujícím způsobem: „*Kvalitativní charakteristiky jsou rysy, které činí informace účetní závěrky užitečné pro uživatele*“.²⁹

Srozumitelnost je požadavek na jednoznačnou interpretaci údajů uvedených ve finančních výkazech, tak aby jim přiměřeně vzdělaní uživatelé výkazů měli možnost snadno porozumět a dokázali je použít.

Relevanci se rozumí potřeba vykazovat takové informace, které jsou pro uživatele finančních výkazů užitečné a které budou mít vliv na jejich budoucí ekonomické rozhodnutí. Relevantní informací je ta, která by v případě nesprávného uvedení nebo neuvedení mohla podstatným způsobem změnit rozhodovací proces uživatele. Je třeba ovšem respektovat zásadu přiměřenosti a nezahlcovat uživatele příliš velkým množstvím méně podstatných údajů, aby zůstala zachována přehlednost a srozumitelnost výkazů. Jinak řečeno jde o to, najít tu správnou hranici, které informace jsou podstatné a které už příliš podrobné.

Spolehlivou informací je taková, která není zatížena významnou chybou nebo zkreslením. Spolehlivá informace také splňuje následující charakteristiky. Události a transakce zobrazuje věrně, dává přednost ekonomické podstatě před právní formou, je neutrální tzn. není zveřejněna z důvodu, aby ovlivnila uživatelské rozhodnutí předem požadovaným směrem. Spolehlivá informace je zveřejněna v souladu s principem opatrnosti, a to především tak, aby aktiva nebyla nadhodnocena a pasiva podhodnocena. Ani opačný směr ovšem není přípustný. Údaje zveřejněné ve finančních výkazech podniku musí být úplné, ovšem s ohledem na náklady, které je nutno na získání dané informace nutné vynaložit. Jinými slovy není nezbytné zveřejňovat informaci, jejíž vypovídací hodnota by byla menší, než prostředky vynaložené na její získání.

Srovnatelná účetní závěrka je taková účetní závěrka, kterou je možno porovnávat napříč podniky a odvětvími a zároveň umožňuje sledovat vývoj účetní jednotky v čase.

²⁹ BOARD, International Accounting Standards. International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2005: including International Accounting Standards (IASs) and Interpretations as at 1 January 2005 ; the full text of all Financial Reporting Standards extant at 1 January 2005. bound vol. London: International Accounting Standards Committee, 2005. ISBN 19-042-3079-2.

Mezi těmito kvalitativními charakteristikami by měla panovat určitá rovnováha. Zřejmě bychom jen těžko hledali účetní závěrku, která by dokonale splňovala všechny čtyři požadované atributy. Jde o to dosáhnout toho správného poměru tak, aby finanční výkazy podávaly věrný a poctivý obraz o stavu účetní jednotky. Vždy je třeba zvážit náklady na získání informace a srovnat je s užitkem, který s sebou daná informace nese. Důležitou zásadou je pak i včasnost zveřejnění informace. Informace nesmí být zveřejněna příliš pozdě, aby se nestala nerelevantní, na druhou stranu ale ani příliš brzy, aby zůstala spolehlivá a její vypovídací hodnota byla co nejvyšší a uspokojila co nejširší okruh uživatelů.³⁰

Základní prvky účetní závěrky

Koncepční rámec definuje dvě základní skupiny prvků účetních výkazů. První skupinou jsou prvky vyjadřující finanční pozici účetní jednotky, druhou pak tvoří prvky vyjadřující její výkonnost.

- Finanční pozice:
 - aktiva,
 - závazky,
 - vlastní kapitál.
- Výkonnost:
 - výnosy,
 - náklady.

Aktiva koncepční rámec definuje jako ekonomické zdroje v držení účetní jednotky, které jsou výsledkem podnikatelské činnosti podniku, a předpokládá se, že jsou drženy primárně za účelem budoucího ekonomického užitku.

Jak je uvedeno výše, aktiva musí být ovládána účetní jednotkou. Není podstatné, zda-li je tomu tak i z právního hlediska, rozhodující je skutečnost, že podnik nad aktivem reálně vykonává kontrolu. Samotné vlastnické právo tak není nezbytnou podmínkou.

³⁰ PROCHÁZKA, David. KATERDRA FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ A AUDITINGU, Fakulta financí a účetnictví, VŠE. Koncepční rámec IFRS. 2014. Dostupné z: https://webhosting.vse.cz/prochazd/media/Materialy/VSE/1FU486/Koncepcni_ramec.pdf

Ekonomický prospěch mohou aktiva přinášet sama o sobě, ale zároveň i kombinaci s ostatními aktivy. Lze je využít k výrobě nebo poskytování služeb, uhradit jimi závazky nebo směnit za jiná aktiva. Mimo obchodní činnost je lze také vyplatit akcionářům.³¹

Závazek je definován jakožto současná povinnost, jež je důsledkem minulých událostí a od jejího budoucího vypořádání se předpokládá odliv ekonomických zdrojů z účetní jednotky.³²

Vlastní kapitál „je zbytkovým podílem na aktivech podniku po odečtení všech závazků“. ³³ Jinými slovy jde o rozdíl sumy celkových aktiv a sumy celkových závazků.

Výše vlastního kapitálu závisí mj. na ocenění aktiv a závazků účetní jednotky, neboť jejich přeceněním může nastat změna výše kapitálu, ať už směrem nahoru či dolů. Ve výkazu o finanční pozici není obvykle uvedena pouze celková suma, vlastní kapitál je rozdělen do několika skupin, z důvodu větší vypovídací hodnoty pro uživatele finančních výkazů. Koncepční rámec doporučuje rozdělit vlastní kapitál na vklady akcionářů, nerozdělený zisk, rezervní fond, ostatní fondy ze zisku a fondy z přecenění.³⁴

Výnosy „jsou zvýšením ekonomického prospěchu ve sledovaném období, jež se projeví nárůstem aktiv nebo snížením závazků, a znamená tak tedy zároveň nárůst vlastního kapitálu způsobem jiným než vkladem akcionářů“. ³⁵

V koncepčním rámci jsou uvedeny dva různé výnosové druhy.

- Revenues
- Gains

³¹ SLÁDKOVÁ, Eva. Základy IFRS. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0.

³² tamtéž

³³ BOARD, International Accounting Standards. International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2005: including International Accounting Standards (IASs) and Interpretations as at 1 January 2005 ; the full text of all Financial Reporting Standards extant at 1 January 2005. bound vol. London: International Accounting Standards Committee, 2005. ISBN 19-042-3079-2.

³⁴ tamtéž

³⁵ tamtéž

Revenues jsou definovány jako výnosy z běžných činností podniku. Do těchto výnosů bychom zařadili mj. tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb, přijaté dividendy nebo přijaté úroky.

Gains neboli přírůstky jsou například zisky plynoucí z vyřazení dlouhodobého majetku, a nerealizovatelné výnosy z přecenění obchodovatelných cenných papírů. Přírůstky jsou obvykle uvedeny již ponížené o přidružené náklady a standardně se vykazují odděleně od výnosů z běžné činnosti (revenues), a to z důvodu rozdílného dopadu na ekonomické rozhodování uživatelů finančních výkazů.³⁶

Souhrně jsou Revenues a Gains v koncepčním rámci označeny jako Income.

Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu ve sledovaném období, jež se projeví poklesem aktiv nebo nárůstem závazků, a znamená tak tedy zároveň pokles vlastního kapitálu způsobem jiným než rozdělením kapitálu akcionářům.³⁷

V koncepčním rámci jsou uvedeny dva různé nákladové druhy.

- Expenses
- Losses

Expenses jsou definovány jako náklady z běžných činností podniku. Do těchto nákladů patří například výkonová spotřeba, náklady na zaměstnanecké požitky nebo odpisy amortizace.

Losses neboli úbytky jsou pak mj. ztráty ze znehodnocení pohledávek, znehodnocení pozemků, budov a zařízení, ztráty z prodeje cenných papírů a podílů nebo ztráty z prodeje dlouhodobého majetku. Úbytky jsou obvykle uvedeny již ponížené o přidružené výnosy a standardně se vykazují odděleně od nákladů plynoucích z běžné činnosti (expenses), a to opět z důvodu rozdílného dopadu na ekonomické rozhodování uživatelů finančních výkazů.

Každý prvek uvedený v účetní závěrce musí splňovat tato dvě kritéria:

³⁶ Conceptual Framework. IFRS [online]. 2014 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/current-projects/iasb-projects/conceptual-framework/Pages/Conceptual-Framework-Summary.aspx>

³⁷ BOARD, International Accounting Standards. International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2005: including International Accounting Standards (IASs) and Interpretations as at 1 January 2005 ; the full text of all Financial Reporting Standards extant at 1 January 2005. bound vol. London: International Accounting Standards Committee, 2005. ISBN 19-042-3079-2

1. Vyhovuje definici prvku.
2. Má cenu nebo hodnotu, kterou lze spolehlivě určit.³⁸

Je třeba zdůraznit, že koncepční rámec preferuje nikoli právní stav věci, ale její ekonomický základ. Z toho vyplývá poměrně velké množství rozdílných přístupů v porovnání s českými účetními standardy, které jdou do značné míry ovlivněny právním rámcem³⁹. Těmto rozdílům se v pozdější části práce věnuje kapitola 2 -Přehled vybraných rozdílů mezi IFRS a ČÚS.

Pojetí kapitálu a jeho uchování

Koncepční rámec nahlíží na uchování kapitálu dvěma různými způsoby. Logickým zájmem akcionářů je prostředky vložené do podniku zhodnotit. To ovšem ne vždy lze vyhodnotit na základě účetní závěrky sestavené ve finančním pojetí. Z tohoto důvodu existuje koncept hodnotového vyjádření vlastního kapitálu.

Finanční uchování kapitálu funguje na následujícím principu. Zisk (nebo ztráta) je chápán jako rozdíl peněžní hodnoty čistých aktiv na konci vykazovaného období a peněžní hodnoty čistých aktiv na začátku vykazovaného období. Z tohoto výpočtu je dále třeba vyloučit všechny transakce mezi účetní jednotkou a akcionáři. Existují dva typy finančního pojetí a to sice nominální a reálné pojetí. První varianta pracuje s nominálními hodnotami a nebere v potaz vývoj ekonomického prostředí. Reálna varianta ekonomický vývoj respektuje, a zisku je tak dosaženo v případě, že se zvýší reálná kupní síla kapitálu.⁴⁰

- zisk = zvýšení nominálního respektive reálného kapitálu
- nárůst hodnoty aktiv = zisk

Hodnotové uchování kapitálu funguje na rozdílném principu. Zisk (nebo ztráta) je definován jako rozdíl fyzické produkční kapacity na konci vykazovaného období a fyzické produkční kapacity na začátku vykazovaného období. Jinými slovy, zisk je

³⁸ KUBÍČKOVÁ, Dana. *Účetní systémy*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006-2010, 2 sv. (109, 129 s.). ISBN 978-80-7408-030-22.

³⁹ SLÁDKOVÁ, Eva. *Základy IFRS*. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0.

⁴⁰ Tamtéž.

dosažen v případě, kdy struktura aktiv zajistí podniku vyšší objem výkonů. Z tohoto výpočtu se opět vyloučí všechny transakce mezi účetní jednotkou a akcionáři.⁴¹

- zisk = zvýšení produkční kapacity
- zvýšení cen aktiv = navýšení základního kapitálu

Koncepční rámec neřeší výhody a nevýhody výše zmíněných variant a volbu ponechává čistě na účetní jednotce. Ta by však při své volbě měla respektovat individuální potřeby uživatelů a na jejich základě postavit své rozhodnutí. Zvolená varianta jednoznačně determinuje způsob ocenění jednotlivých prvků účetní závěrky a tím i zásadním způsobem ovlivňuje vypovídací hodnotu účetního výsledku hospodaření.⁴²

Oceňovací základny

Ocenění prvků finančních výkazů hraje v procesu jejich tvorby zásadní roli, jelikož zásadním způsobem ovlivňuje jejich vypovídací hodnotu. Koncepční rámec však nestanovuje specifické podmínky, jakou metodou k jakému okamžiku ocenit jednotlivé prvky účetní závěrky. Dle koncepčního rámce rozlišujeme následující metody ocenění:⁴³

- historická cena,
- běžná reprodukční cena,
- realizovatelná hodnota,
- současná hodnota.

Historická cena znamená ocenění aktiva cenou rovnající se výdajům vydaným na pořízení aktiva k okamžiku jeho pořízení. Závazky jsou oceněny hodnotou očekávaných plateb potřebných k jejich vypořádání.

Běžná reprodukční cena představuje takovou výši ocenění, kterou by účetní jednotka musela vynaložit, pokud by stejné nebo podobné aktivum pořizovala

⁴¹ KUBÍČKOVÁ, Dana. Účetní systémy. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006-2010, 2 sv. (109, 129 s.). ISBN 978-80-7408-030-22.

⁴² PROCHÁZKA, David. KATERDRA FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ A AUDITINGU, Fakulta financí a účetnictví, VŠE. Koncepční rámec IFRS. 2014. Dostupné z:

https://webhosting.vse.cz/prochazd/media/Materialy/VSE/1FU486/Koncepcni_ramec.pdf

⁴³ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Fair value a její aplikace v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví (IAS/IFRS). Český finanční a účetní časopis. 2006, č. 2, s. 2. DOI: MSM6138439903. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=cfuc&pdf=145.pdf

v současné době. Závazky jsou oceněny nediskontovanou částkou nutnou k vypořádání závazků za současných okolností.

Realizovatelná hodnota oceňuje aktivum takovou hodnotou, kterou by účetní jednotka mohla za standardních podmínek utržit při prodeji aktiva v současné době. Závazky jsou oceněny nediskontovanou částkou nutnou k jejich vypořádání

Současná hodnota oceňuje aktivum výší užitku, kterou dané aktivum přinese účetní jednotce v budoucnu. Ocenění probíhá na základě diskontovaných čistých peněžních toků, které účetní jednotka bude v budoucnu vytvářet za předpokladu standardních podmínek podnikání. Ocenění na bázi současné hodnoty dává tedy uživatelům informaci o budoucím užitku plynoucím z aktiva a zároveň bere v potaz časovou hodnotu peněz. Závazky se oceňují jako současná hodnota čistých budoucích peněžních toků z podniku, které budou vynaloženy na vypořádání závazků.⁴⁴

1.2.2. Účetní závěrka

Účetní závěrka sestavená dle IFRS je předmětem standardů IAS 1- Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, IAS 7 – Výkazy peněžních toků a IAS 27 – konsolidovaná účetní závěrka. Standard IFRS 1 se pak dotýká problematiky „first-time adoption of IFRS“, tedy řeší situaci, kdy účetní jednotka zavádí vykazování dle mezinárodních standardů a chystá se vydat a uveřejnit první účetní závěrku v plném souladu s IFRS.

Dle výkazu IAS 1 účetní závěrka musí obsahovat následující výkazy⁴⁵:

- Výkaz o finanční pozici
- Výkaz o úplném výsledku hospodaření
- Výkaz o změnách vlastního kapitálu
- Výkaz peněžních toků
- Komentář k účetní závěrce

Na rozdíl od českých účetních předpisů, závěrka sestavená dle IFRS vždy povinně obsahuje i výkaz o změnách vlastního kapitálu a výkaz peněžních toků.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, odst. 7

Výkaz o finanční pozici

Původní termín rozvaha (z angl. balance sheet) byl s novelizací standardu IAS 1 od roku 2009 nahrazen termínem výkaz o finanční pozici (z ang. statement of financial position). Jak již bylo řečeno, rozvaha je upravena především standardem IAS 1, různá specifika pak mohou být řešena i v ostatních standardech.

IAS 1 mj. upravuje rozlišení aktiv a pasiv na dlouhodobé a krátkodobé a řeší, které položky musí být zveřejněny přímo ve výkazu, a které v komentáři. Hranice mezi dlouhodobostí a krátkodobostí není pevně stanovena, obvykle je určena na základě hlediska času, tzn. hranicí 12 kalendářních měsíců, další možností je pak posuzovat dlouhodobost z hlediska délky provozního cyklu. Důležitou zásadou je zachování srovnatelnosti výkazů v čase i napříč různými společnostmi. Formát výkazu o finanční pozici nemá pevně předepsanou strukturu, při jeho sestavování se účetní jednotka musí řídit především zásadou významnosti, ze které výsledná podoba rozvahy vychází. Na základě významnosti jsou jednotlivé položky řazeny a sumarizovány do konkrétních skupin. Aktiva i závazky lze řadit také dle jejich likvidity. V každém případě z rozvahy musí být jasně patrné, jaké peněžní toky účetní jednotka může v následujícím období očekávat. Vypovídací schopnost výkazu o finanční pozici je dána především její strukturou.⁴⁶

V rozvaze se kromě standardem vyžadovaných položek uvádějí i takové položky, jejichž nezveřejnění by mohlo zásadním způsobem změnit případné rozhodnutí uživatelů finančních výkazů. Významnost položek nemá pevně stanovenou hranici, obvykle se za významné považují takové, jejichž hodnota se rovná přibližně dvěma procentům z bilanční sumy.⁴⁷

Výkaz o úplném výsledku hospodaření

Výkaz o úplném výsledku hospodaření je stejně jako rozvaha upraven především standardem IAS 1. Dle něj si může účetní jednotka vybrat mezi dvěma možnostmi, jakým způsobem výsledek hospodaření vykáže. První možností je sestavení výkazu o úplném výsledku hospodaření (z angl. Statement of Comprehensive Income), druhou možností pak uveřejnění samostatné výsledovky (z angl. Income Statement)

⁴⁶ DVOŘÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS: aktualizované a rozšířené vydání. 4. vyd. Brno: BizBooks, 2014, 327 s. ISBN 978-80-265-0149-7

⁴⁷ FICBAUER, Jiří a David FICBAUER. Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy: aktualizované a rozšířené vydání. 5. aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012, 174 s. ISBN 978-80-7418-143-6.

a zároveň výkazu, který výsledek hospodaření zjištěný ve výsledovce doplňuje o komponenty ostatního úplného výsledku. Zásadní předností vykazování úplného výsledku hospodaření je skutečnost, že úplný zisk v sobě zahrnuje jak výnosy a náklady, tak přínosy a újmy, které přímo ovlivňují výši vlastního kapitálu. Uživatelům finančních výkazů je tak poskytnut podrobnější a ucelenější pohled na výkonnost sledovaného podniku. Účetní jednotka má také možnost volby, zdali výkaz uveřejní v druhovém či účelovém členění, v případě účelového členění musí ale uveřejnit i výkaz sestavený na základě druhového členění, stejně jako tomu je v případě vykazování dle českých standardů⁴⁸.

Formální podoba výkazu (Income Statement) není standardy pevně stanovena, je však stanovena jeho minimální podoba:⁴⁹

- *výnosy,*
- *finanční náklady,*
podíl na zisku nebo ztrátě z přidružených společností a společných podniků
úctovaných ekvivalentní metodou,
- *daňové náklady,*
- *souhrnnou částku zahrnující součet výsledku hospodaření z ukončených činností po zdanění a výsledku hospodaření po zdanění vykázaném v souvislosti s oceňováním aktiv nebo vyřazovaných skupin určených k prodeji a tvořících ukončené činnosti v reálné hodnotě snížené o náklady související s prodejem, anebo v souvislosti s prodejem těchto aktiv či skupin aktiv,*
- *výsledek hospodaření.*⁵⁰

Výše zmíněné body představují minimum, které účetní jednotky povinně uveřejňují ve výsledovce (Income Statement). Pro účely výkazu o úplném hospodaření je třeba doplnit další položky.

- *každou komponentu ostatního úplného výsledku klasifikovanou podle podstaty s výjimkou podílu na ostatním úplném výsledku přidružených a společných podniků při použití metody ekvivalenční. Komponentami ostatního úplného*

⁴⁸ SLÁDKOVÁ, Eva. Základy IFRS. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0.

⁴⁹ IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky

⁵⁰ tamtéž

výsledku jsou např. nerealizované kurzové rozdíly z převodu měn, nerealizované zisky či ztráty z finančního majetku klasifikovaného jako na prodej, zajištění peněžních toků apod., vždy se jedná o položky, které představují náklady nebo výnosy a většinou souvisí s přeceněním majetku,

- *podíl na ostatním úplném výsledku přidružených a společných podniků při použití ekvivalenční metodou,*
- *úplný výsledek hospodaření,*
- *výsledek hospodaření za období připadající na menšinové podíly,*
- *výsledek hospodaření za období připadající vlastníkům mateřské společnosti.⁵¹*

Obvykle uveřejňovanou položkou Výkazu o úplném výsledku je také specifický ukazatel zisk na akcii vyplývající ze standardu IAS 33. Ten povinně vykazují všechny účetní jednotky, jejichž kmenové akcie jsou veřejně obchodovatelné na tuzemském nebo zahraničním trhu nebo na mimoburzovním trhu, a to včetně lokálních a regionálních trhů. Zisk na akcii se může vykazovat jako základní ukazatel zisku na akcii a zředěný ukazatel zisku na akcii a může dosahovat i záporných hodnot.

Zásadním rozdílem oproti výkazu zisku a ztráty zveřejňovaném v souladu s českými předpisy je absence položek mimořádného výsledku hospodaření. Mezinárodní standardy žádné typy nákladů a výnosů nikdy nepovažuje za mimořádné⁵².

Výkaz změn vlastního kapitálu

Výkaz o změnách vlastního kapitálu je upraven hned v několika standardech a také v koncepčním rámci. Samostatný standard upravující tuto problematiku neexistuje. Výkaz ukazuje, jak se v běžném období změnila výše čistých aktiv. Tento pohyb odpovídá po vyloučení transakcí uskutečněných vlastníky výši výsledku hospodaření vykázaného ve výsledovce. Rozdělení vlastního kapitálu musí respektovat právní možnosti, které má účetní jednotka během jeho rozdělování nebo při ostatním použití. Typicky je vlastní kapitál rozdělen na následující položky:⁵³

⁵¹ LOJA, Radka. Účetní závěrka podle IFRS se zaměřením na majetek. 1. vyd. Praha: Bilance, 2005, 325 s. ISBN 80-863-7148-4.

⁵² SLÁDKOVÁ, Eva. Základy IFRS. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0.

⁵³ LOJA, Radka. Účetní závěrka podle IFRS se zaměřením na majetek. 1. vyd. Praha: Bilance, 2005, 325 s. ISBN 80-863-7148-4.

- vklady akcionářů,
- rezervní fond,
- nerozdělený výsledek hospodaření minulých let,
- fond z přecenění.

Výkaz o změnách vlastního kapitálu zobrazuje výši celkových přírůstků a úbytků jednotlivých položek vlastního kapitálu za běžné období. Výkaz nemá pevně daný formát, standard IAS 1 upravuje, které položky je nutno zahrnout přímo do výkazu, a které položky se uvádí do komentáře. Samotný výkaz musí obsahovat tyto informace:

- úplný výsledek hospodaření,
- vklady a výběry akcionářů,
- sesouhlasení účetní hodnoty každé položky na počátku a na konci období se samostatným zveřejněním každé změny,
- dopady retrospektivní aplikace nebo retrospektivního přepočtu vykázaných v souladu se standardem IAS 8.⁵⁴

Výkaz peněžních toků

Výkaz peněžních toků (z angl. cash-flow statement) je upraven primárně standardem IAS 7. Pro uživatele výkazů představuje významný zdroj informací, jelikož vyjadřuje schopnost účetní jednotky generovat finanční prostředky a to, jak s nimi nakládá. Výkaz jasně vyjadřuje vztah mezi ziskem a reálnými peněžními toky, na základě čehož lze odvodit například schopnost podniku vyplácet dividendy. Nejen z výše popsaných důvodů je výkaz povinnou součástí účetní závěrky sestavené dle mezinárodních standardů. Předmětem výkazu jsou peněžní prostředky (hotovost a vklady na bankovních účtech) a peněžní ekvivalenty neboli za peníze rychle směnitelné položky, jakými jsou například krátkodobé termínované vklady nebo státní dluhopisy.

Výkaz cash-flow je rozdělen do několika oblastí:

- cash-flow za provozní činnost,
- cash-flow za investiční činnost,

⁵⁴ IAS 8 - Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby

- cash-flow za finanční činnost.

Cash-flow za provozní činnost vyjadřuje schopnost účetní jednotky generovat peněžní prostředky z hlavní činnosti, zda je schopna provoz ufinancovat samostatně nebo je popřípadě nutné běžné výdaje financovat i jinými než vlastními prostředky. Zdravý podnik by neměl dlouhodobě dosahovat záporných hodnot. Investiční cash-flow pokrývá oblast pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku. Z důvodu dlouhodobého efektu z pořízení aktiv dosahuje investiční cash-flow obvykle záporných hodnot. Cash-flow za finanční činnost odráží příjmy a výdaje spojené se získáváním nebo odtokem zdrojů pro podnikání, typicky se jedná o bankovní úvěry, ale například i půjčky se spřízněnými stranami, emise dluhopisů nebo výplata dividend⁵⁵.

Komentář k účetní závěrce

Komentář k účetní závěrce je ekvivalentem přílohy sestavené dle české závěrky, jeho rozsah je však ve většině případů nesrovnatelně větší. Primárně je komentář upraven standardem IAS 1, kde jsou stanoveny základní požadavky, v řadě dalších standardů lze ovšem nalézt další požadavky na uveřejnění příslušné problematiky v komentáři. Zveřejňují se zde primárně informace, které nelze nalézt v účetních výkazech, ale jsou nezbytné pro plné porozumění ekonomické situace účetní jednotky. Takovými informacemi jsou například informace o základních předpokladech pro sestavení účetní závěrky a použitých účetních pravidlech. Komentář by měl být sestaven přehledně a systematicky, účetní jednotka musí odkazovat do komentáře každou významnou položku výkazu o finanční pozici, výkazu o úplném výsledku hospodaření, výkazu o změnách ve vlastním kapitálu a výkazu peněžních toků.⁵⁶

Standardní uspořádání komentáře k účetní závěrce se skládá z následujících položek:

- prohlášení o souladu se standardy IFRS,
- účetní metodika,
- doplňující informace k jednotlivým položkám výkazů,

⁵⁵ IAS 7 – Výkaz o peněžních tocích

⁵⁶ SLÁDKOVÁ, Eva. Základy IFRS. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0.

- informace o podmíněných závazcích a nejistých událostech,
- různé nefinanční informace.⁵⁷

Podstatnou je informace o použitých oceňovacích metodách a informace o způsobu provedení významných odhadů neb tyto skutečnosti mají zásadní dopad na výslednou podobu účetních výkazů a bez této informace by uživatelé výkazů jen obtížně mohli získat spolehlivý pohled na finanční pozici a výkonnost podniku.

Výroční zpráva

Na rozdíl od české účetní legislativy není v mezinárodních standardech výroční zpráva nikterak upravena, nicméně se předpokládá, že by měla být pevnou součástí účetní závěrky.

⁵⁷ DVORÁKOVÁ, Dana. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS: aktualizované a rozšířené vydání. 4. vyd. Brno: BizBooks, 2014, 327 s. ISBN 978-80-265-0149-7

2. Přehled vybraných rozdílů mezi IFRS a ČÚS

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví a český účetní rámec jsou postaveny na obdobných základech, přesto i přes probíhající harmonizaci existuje celá řada významných rozdílů mezi dílčími jednotlivými zásadami, které mohou zásadním způsobem ovlivnit uživatele finančních výkazů. Následující řádky této kapitoly popisují nejvýznamnější z nich.

2.1. Dlouhodobá hmotná aktiva

Problematickou dlouhodobých hmotných aktiv se v mezinárodních standardech zabývá především standard IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení (z angl. property, plant and equipment), v českých standardech je pak kromě zákona o účetnictví a vyhlášky řešena i standardem ČÚS 13.⁵⁸

Oba dva systémy aplikují na DHM poněkud rozdílný přístup. Zatímco tuzemské standardy téměř vůbec nezohledňují účel, za jakým bylo aktivum pořízeno, v IFRS je tomu přesně naopak. Účetní jednotka vykazující dle mezinárodních standardů vždy posuzuje, k čemu dané aktivum slouží, zda bylo pořízeno do užívání pro běžnou podnikovou činnost (právě v tomto případě je pak předmětem IAS 16) nebo za účelem pronájmu či kapitálového zhodnocení (IAS 40 – Investice do nemovitosti). V případě, že jsou aktiva držena za účelem dalšího prodeje, typicky u developerů a realitních společností, aplikuje se standard IAS 2 – Zásoby. Standard IAS 41 zase řeší oblast zemědělství, tedy dlouhodobý majetek jako jsou lesy, pole, louky apod. Jen z tohoto výčtu je na první pohled patrný odlišný postoj obou systémů. Tam, kde si české účetnictví vystačí s jedním standardem upravujícím celou problematiku, a nemůže tak zákonitě pokrýt všechna specifika, IFRS jde více do hloubky a snaží se ctít zásadu přednosti obsahu nad formou (z angl. substance over form).

V českém účetnictví je stanovena minimální hranice 40 000,- Kč, aby aktivum mohlo být zařazeno do dlouhodobých aktiv a odepisováno, popřípadě tato hranice může být interní směrnici snížena. IFRS žádnou konkrétní mez nestanovuje, klade však požadavek, aby dlouhodobá aktiva přinášela firmě i budoucí užitek a zároveň byla spolehlivě ocenitelná.

⁵⁸ IAS 16 – Pozemky, budovy a zařízení

Od roku 2010 česká legislativa umožňuje komponentní odepisování dlouhodobých aktiv, a tím se tak přiblížila k metodice uplatňované v IFRS. Komponentní odpisy umožňují účetní jednotce rozdělit jednotlivá aktiva na vícero položek, stanovit jim různé doby životnosti a samostatně je odepisovat. V českém účetnictví je navíc možné tento přístup nahradit metodou generálních oprav majetku. V tomto případě se zastaralá komponenta majetku nahradí za novou. Účetní jednotka průběžně vytváří rezervu na opravy DHM, kterou v případě opravy rozpustí. Tento způsob IFRS nepřipouští, pojem rezerva na opravu dlouhodobého majetku vůbec nezná.

Oceňování DHM v okamžiku pořízení upravuje v IFRS standard IAS 16. Pořizovací náklady obsahují následující položky:

- nákupní cena včetně poplatků jako jsou daně a cla ponížená o objemové a jiné slevy,
- náklady na přepravu a uvedení aktiva do stavu použitelnosti,
- odhadované náklady na demontáž a uvedení místa, kde je aktivum umístěno do původního stavu.

Dle IAS 23 – Výpůjční náklady se do pořizovací ceny aktivují i úroky z úvěru, které vznikly do doby, než bylo aktivum zařazeno do užívání. Česká legislativa v tomto případě dává účetní jednotce možnost volby, zda úroky do pořizovací ceny aktivuje, nebo je vykáže jako součást nákladů běžného období.

V případě odložené platby za majetek o jeden rok a více IFRS vyžadují, aby pořizovací cena byla vyjádřena současnou hodnotou budoucích úhrad. Rozdíl mezi nominální a současnou hodnotu závazku je vykázán jako úrok. České standardy způsob oceňování současnou hodnotou vůbec nepřipouští, pořizovací cena je vypočtena jako prostý součet nediskontovaných budoucích plateb.

Za situace, kdy účetní jednotka na pořízení dotace obdrží dotaci od státu, dle české úpravy o tuto dotaci sníží i pořizovací cenu. IFRS připouští další možnost, která více odpovídá zásadě přednosti obsahu nad formou. Aktivum se vykáže v plné pořizovací ceně a o dotaci se následně účtuje jako o výnosu příštího období, který se v budoucnu postupně rozpustí do výnosů běžného období.

Ocenění DHM k rozvahovému dni je v IAS 16 upraveno následovně. Účetní jednotka si může zvolit buď model pořizovací ceny, tzn. způsob, kdy jsou DHM vykázána v pořizovací ceně a ponížena o oprávky a ztráty ze snížení hodnoty. Druhým modelem je model Fair Value. DHM je oceněn reálnou hodnotou ke dni přecenění a opět ponížena o oprávky a kumulované ztráty ze snížení hodnoty. V IFRS je možné přecenit majetek oběma směry, přecenění směrem nahoru se účtuje proti fondu z přecenění, který je součástí vlastního kapitálu, přecenění směrem dolů se účtuje proti nákladům a snižuje tak výsledek hospodaření. Na rozdíl od IFRS české předpisy nepřipouští přecenění na hodnotu vyšší než je historická cena.

Určitý rozdíl lze pozorovat během odepisování DHM. V IFRS účetní jednotka při pořízení majetku musí určit jeho předpokládanou zbytkovou hodnotu v době předpokládaného vyřazení. Takový postup české standardy nevyžadují, ale tuto možnost připouští, konkrétně vyhláškou č.500/2002 Sb.

2.2. Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva jsou praveny standardem IAS 38 – Nehmotná aktiva. Při jeho bližším zkoumání a porovnáváním s českou úpravou by se dala nalézt celá řada větších či menších rozdílů, jedním z nejzásadnějších je pak rozdíl v uznávání nehmotných aktiv vytvořených vlastní činností.⁵⁹

Aby aktivum mohlo být uznáno, musí splňovat podmínku, že v budoucnu z něj pravděpodobně bude plynout ekonomický užitek a zároveň musí být možné jednoznačně ocenit pořizovací náklady na aktivum. To je ovšem v případě aktiv vytvořených vlastními činnostmi poměrně komplikované, a to především v případě identifikace pořizovacích nákladů. Podstatné je tak stanovit, jakého stupně dokončenosti aktivum dosahuje. Aktiva vzniklá jako výsledek výzkumu nikdy nemůžou být aktivována do rozvahy jako dlouhodobý nehmotný majetek, a to především z důvodu jen velmi obtížného stanovení budoucího ekonomického užitku. Aktiva, která vzniknou jako výsledek vývoje, se za určitých podmínek aktivovat do rozvahy mohou. Jednou z nich jednoznačný záměr účetní jednotky aktivum dlouhodobě využívat popřípadě prodat.

⁵⁹ IAS 38 – Nehmotná aktiva

Česká úprava připouští aktivaci nehmotných aktiv v případě, že je účetní jednotka zamýšlí dlouhodobě a opakovaně prodávat. V případě, že toto aktivum je vytvořeno výlučně pro vlastní potřeby účetní jednotky, není možné jej vykázat do rozvahy, a to dokonce ani za předpokladu splnění podmínky dlouhodobého ekonomického užitku. Tato skutečnost je v zásadním rozporu se zásadou přednosti obsahu nad formou, neb náklady jsou vykázány pouze v době tvorby aktiva. Minimální hranicí vynaložených nákladů je částka 60 000 Kč, která může být popřípadě interní politikou snížena.

Ocenění takového aktiva při prvotním vykázání se pak dle IAS 38 řídí stejnými podmínkami, jako v případě IAS 16 u dlouhodobých hmotných aktiv.

2.3. Rezervy

Standard IAS 37 – Rezervy, podmíněná aktiva a závazky upravující tuto oblast velmi důsledně dbá na vymezených pojmech a definicích stanovených v koncepčním rámci, především pak na akruálním principu a zásadě opatrnosti. Standard rezervu definuje jako závazek, který má nejistý časový rozvrh nebo nejistou částku. O rezervě se účtuje v případě, že účetní jednotka má současný závazek, který vzniknul v minulosti, je pravděpodobné, že v důsledku jeho úhrady se sníží ekonomický prospěch společnosti a současně je možné spolehlivě odhadnout částku tohoto závazku. Za situace, kdy je jen obtížně možné částku odhadnout, nebo za situace, kdy je málo pravděpodobné, že dojde ke snížení ekonomického prospěchu, se závazek nevykazuje v rozvaze, ale musí být zmíněn v komentáři k účetní závěrce jako tzv. podmíněný závazek. Rezervy musí být oceněny nejlepším možným odhadem, tzn. účetní jednotka musí zvážit všechna rizika, aby nedošlo k nadhodnocení aktiv a podhodnocení závazků v souladu se zásadou opatrnosti. Rezervy, které účetní jednotka bude rozpouštět až v delším časovém horizontu, musí být oceněny současnou hodnotou. Rezerva nesmí být použita na jiné účely, než za jakými byla vytvořena.⁶⁰

Českým specifikem je tvorba na opravu dlouhodobého hmotného majetku, která je v IFRS nepřípustná. Tato oblast je zde řešena komponentním odepisováním. V českém účetnictví také nelze rezerv využít v souvislosti s oceněním aktiv, zatímco

⁶⁰ IAS 37 – Rezervy

IFRS vyžaduje tvorbu rezerv na likvidaci aktiv a uvedení do původního stavu. Zásadním rozdílem je ocenění rezerv současnou hodnotou. Jak již bylo řečeno, tento způsob ocenění český účetní rámec vůbec nepřipouští.

2.4. Leasing

Rozdílný přístup k účtování o leasingu představuje vůbec jeden z nejzásadnějších rozdílů mezi českým účetním rámcem a mezinárodními standardy. Rozdílné je už vymezení a chápání samotného pojmu leasing. Oba dva systémy leasing rozdělují na leasing operativní a leasing finanční, ale zatímco česká úprava vychází především z právní podstaty vlastnictví předmětu leasingu, mezinárodní standardy se řídí primárně ekonomickou podstatou a ctí zásadu obsah před formou. Ta je v případě české úpravy téměř zcela ignorována, ačkoli je rovněž v místních účetních předpisech zakotvena. V IFRS tak i o leasingu, který je po právní stránce klasifikován jako operativní, ale například z důvodu, že délka jeho trvání se významně blíží délce životnosti pronajímaného aktiva, může být účtováno jako o leasingu finančním. Rozdílný způsob účtování se projevuje právě u finančního leasingu.⁶¹

Dle českých předpisů je finanční leasing řešen následovně. Nájemce zaúčtuje náklad na přijatou službu proti závazku a nákladový úrok rovněž oproti závazku. Pronajímatel účtuje o výnosech z pronájmu aktiva proti pohledávkám. Předmět leasingu má pronajímatel ve svém majetku a standardně jej odepisuje. Po dohodnuté době nájemce předmět leasingové smlouvy odkoupí za předem stanovenou zůstatkovou cenu.

V mezinárodních standardech je předmět leasingu veden a samozřejmě i odepisován v rozvaze nájemce, neboť on je tím subjektem, kterému z něj plynou ekonomické užitky. Zároveň nájemce účtuje i o závazku v souvislosti s budoucími splátkami. Pronajímatel v rozvaze vykazuje pouze pohledávku za pronajímatelem a související výnos. Nájemce předmět leasingu ve své rozvaze ocení nižší z následujících dvou hodnot: Fair Value a platby leasingu ponížené o refundace nákladů hrazených pronajímatelem a diskontované na současnou hodnotu.

Problematiku leasingu v mezinárodním výkaznictví řeší standard IAS 17.

⁶¹ IAS 17 - Leasing

2.5. Vykazování výnosů

V IFRS je možné výnos vykázat až v momentě, kdy všechna rizika a užitky přešly na kupujícího. Důležitou podmínkou je také to, aby částka výnosů byla spolehlivě ocenitelná. V českém účetním rámci vykazování výnosů není téměř vůbec upraveno, výnosy jsou vykazovány zpravidla dle smluvních podmínek a ujednání.

Specifikem IFRS je úprava vykazování výnosů u kontraktů ve stavebnictví. V tomto případě jsou výnosy plynoucí z dlouhodobých kontraktů na základě metody procenta dokončení. Tu je možné použít za splnění následujících podmínek. Účetní jednotka musí být schopna spolehlivě odhadnout celkové tržby, které jí v budoucnu na základě kontraktu vyplynou (typicky v případech, kdy je předem sjednaná celková částka za celou zakázku). Celkové očekávané náklady nesmí převýšit očekávané výnosy, jinými slovy, zakázka nesmí být ztrátová. Na tyto náklady musí být dále vypracovaný rozpočet, náklady musí být spolehlivě odhadnutelné. Procento dokončení je pak možné stanovit vícero způsoby, nejčastěji se používá metoda, kdy procento dokončení se rovná poměru skutečně vynaložených nákladů k rozvahovému dni a celkové odhadované výše nákladů za celou zakázku. Tato metoda se nazývá cost to cost. Další z metod je například hour to hour, kde jako benchmark nejsou stanoveny náklady, ale odpracované hodiny. V českém účetnictví metoda procenta dokončení vůbec není zakotvena. Účtování výnosů se obvykle odvíjí od smluvního nastavení, přičemž obvyklou formou je metoda dokončených kontraktů. Vykázání nerealizovaných zisků česká úprava nepovoluje.⁶²

2.6. Výpůjční náklady

Dle standardu IAS 23 – Výpůjční náklady musí účetní jednotka výpůjční náklady, které souvisí s pořízením způsobilých aktiv, vždy vykázat do rozvahy. Česká úprava připouští jak možnost jejich aktivace, tak možnost účtovat o nich jako o nákladech. V IFRS je aktivum způsobilé, pokud vyžaduje dlouhodobého časového horizontu, aby se stalo použitelným pro jeho zamýšlené použití. V české úpravě se výpůjční náklady mohou vztahovat k dlouhodobému hmotnému a dlouhodobému nehmotnému majetku.⁶³

⁶² IAS 18 – Výnosy

⁶³ IAS 23 – Výpůjční náklady

3. Analýza výkazů společnosti ČD Cargo

Přestože většina podniků v České republice stále vykazuje dle českých účetních předpisů, díky probíhající harmonizaci postupně narůstá počet firem, které se rozhodly účtovat dle IFRS. Dle něj účtují všechny společnosti, jejichž cenné papíry jsou veřejně obchodovatelné na trzích v rámci Evropské unie, společnosti, které jsou součástí mezinárodních konsolidačních celků nebo ty firmy, které poptávají mezinárodní kapitál. Důvodů, proč vykazovat v IFRS je celá řada. Pro účely této práce bylo potřeba nalézt společnost, která sice už přešla na mezinárodní standardy, ale i nadále uveřejňuje výkazy sestavené v souladu s českými účetními předpisy. Takovou společností je právě ČD Cargo.

3.1. Společnost ČD Cargo

ČD Cargo a.s. je dceřinou společností státem vlastněné akciové společnosti České dráhy. Vznikla 1. 12. 2007 nepeněžním vkladem mateřské společnosti. České dráhy převedly na Společnost většinu svých aktivit souvisejících s provozováním nákladní dopravy včetně rozsáhlého vozového parku, několika dep kolejových vozidel a třinácti tisíc zaměstnanců. Součástí převodu byly i majetkové podíly několika firem, které se tímto staly dcerami Společnosti.

Vedení Společnosti se skládá z několika orgánů. Valná hromada je tvořena jediným akcionářem společnosti České dráhy. Ta jmenuje představenstvo, dozorčí radu, správní radu a výbor pro audit. Statutárním orgánem je představenstvo.

Předmětem činnosti Společnosti je poskytování železniční nákladní přepravy a související doplňující služby. Produktové portfolio lze rozdělit na dva hlavní segmenty, a to na přepravu ucelených vlaků a přepravu jednotlivých vozových zásilek. Každý z těchto segmentů se dle druhu přepravy dělí dále na vnitrostátní, vývozní, dovozní a tranzitní.

V prvním roce své existence, v roce 2008, společnost držela tržní podíl 92 %. Ten postupem času klesal, až se dostal na 76 % v roce 2014. Tržní podíl je počítán na základě hrubých tunových kilometrů. Nejvýznamnějšími konkurenty jsou společnosti Advanced World Transport, Unipetrol Doprava, IDS Cargo a SD – Kolejová doprava.

Strategickým cílem Společnosti je dle výroční zprávy roku 2013 zlepšovat svoji vedoucí pozici a být hybnou silou na trhu nákladní železniční dopravy, a to jak v České republice, tak i ve středoevropském regionu.

3.1.1. Vedení společnosti k 1.12.2014

Předseda představenstva: Ivan Bednárik

Člen představenstva: Bohumil Rampula

Člen představenstva: Ing. Zdeněk Škvařil

Jediným akcionářem společnosti je společnost České dráhy a.s. držící 100 ks kmenových akcií ve jmenovité hodnotě 84 900 000 Kč.

3.2. Srovnání účetních výkazů

Struktura i obsah účetních výkazů se v závislosti na zvoleném systému vykazování výrazně liší. Následující kapitola se věnuje právě těmto odlišnostem.

3.2.1. Rozvaha

Ze srovnání rozvah sestavených dle mezinárodních standardů a českého účetnictví je již na první pohled patrný rozdíl.

Tabulka 1: Výkaz o finanční situaci k 31.12.2013 dle IFRS

AKTIVA IFRS	pozn.	2013	2012
Pozemky, budovy a zařízení	14	13 827 078	14 628 914
Nehmotná aktiva	15	263 436	236 644
Investice do dceřiných spol.	16	348 852	92 870
Pohledávky z obch. vztahů	18	0	3 211
Ostatní finanční aktiva	19	11 543	10 772
Ostatní aktiva	20	225	90
Dlouhodobá aktiva celkem		14 451 134	14 972 501
Zásoby	17	110 204	89 042
Pohledávky z obch. vztahů	18	1 871 098	1 755 060
Daňové pohledávky	13	0	6 827
Ostatní finanční aktiva	19	36 539	96 090
Ostatní aktiva	20	202 061	112 330
Peněžní prostředky	28	440 574	158 065
Krátkodobá aktiva celkem		2 661 376	2 217 414
Aktiva celkem		17 112 510	17 189 915

PASIVA IFRS	pozn.	2013	2012
Základní kapitál	21	8 494 000	8 494 000
Rezervní a ostatní fondy	21	130 798	225 148
Neuhrazená ztráta		-2 869 765	-3 555 743
Vlastní kapitál celkem		5 755 033	5 163 405
Úvěry a půjčky	22	3 806 476	4 646 222
Odložený daňový závazek	13	438 196	267 827
Rezervy	23	64 100	70 070
Ostatní finanční závazky	25	157 756	243 014
Ostatní závazky	26	462 944	367 746
Dlouhodobé závazky celkem		4 929 472	5 594 879
Závazky z obchodních vztahů	24	1 947 963	2 402 987
Úvěry a půjčky	22	2 269 913	1 605 285
Daňové závazky	13	36 755	0
Rezevy	23	1 334 951	1 249 977
Ostatní finanční závazky	25	303 779	508 724
Ostatní závazky	26	534 644	664 658
Krátkodobé závazky celkem		6 428 005	6 431 631
Pasiva celkem		17 112 510	17 189 915

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Rozvaha sestavená dle IFRS je velmi stručná a zobrazuje pouze významné položky. V porovnání s rozvahou dle ČÚP se v ní velmi snadno orientuje, a uživatelům tak umožňuje si poměrně rychle udělat základní představu o finanční pozici účetní jednotky. Detailnější analýza jednotlivých položek, která je nezbytná pro vytvoření si uceleného a komplexního pohledu na finanční situaci podniku, je uvedena v komentáři pod příslušnými body, na něž je odkazováno v rozvaze. Na rozdíl od české úpravy jsou aktiva vykázána pouze v čisté hodnotě, přičemž jejich brutto hodnota včetně opravek by měla být opět standardně uváděna v komentáři. Přesná podoba výkazu o finanční pozici není v IFRS pevně stanovena, ale existují určité minimální požadavky, jaké informace musí být uveřejněny. Je plně na zvážení

vedení společnosti, zda zvolí vertikální nebo horizontální podobu, jaké vykáže mezisoučty a do jak podrobného detailu zajde.

Tabulka 2: Rozvaha k 31.12.2013 ve zjednodušeném rozsahu dle ČÚP

České účetní standardy	2013	2012
AKTIVA CELKEM	14 693 086	14 932 136
B. Dlouhodobý majetek	11 546 595	12 252 518
B. I. Dlouhodobý nehmotný majetek	280 740	265 970
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	10 740 080	11 794 156
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	525 775	191 392
C. Oběžná aktiva	2 673 165	2 267 050
C. I. Zásoby	146 373	131 812
C. II. Dlouhodobé pohledávky	5 993	3 314
C. III. Krátkodobé pohledávky	2 080 226	1 973 859
C. IV. Krátkodobý finanční majetek	440 573	158 065
D. I. Časové rozlišení	473 326	412 568
PASIVA CELKEM	14 693 086	14 932 136
A. Vlastní kapitál	6 444 381	6 049 221
A. I. Základní kapitál	8 494 000	8 494 000
A. II. Kapitálové fondy	174 633	188 559
A. III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	134 700	155 380
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	-2 788 721	-829 932
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	429 769	-1 958 786
B. Cizí zdroje	8 225 402	8 831 110
B. I. Rezervy	1 399 051	1 320 047
B. II. Dlouhodobé závazky	2 212 724	3 208 808
B. III. Krátkodobé závazky	3 768 936	3 442 750
B. IV. Bankovní úvěry a výpomoci	844 691	859 505
C. I. Časové rozlišení	23 303	51 805

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Rozvaha sestavená dle českých standardů má oproti výkazu o finanční pozici sestaveném dle IFRS jednu zásadní výhodu. Její standardní formát, který je pevně právně ukotvený, umožňuje jednoduché srovnání napříč různými podniky.

3.2.2. Aktiva

Níže uvedená tabulka zobrazuje rozdíly ve vykazování aktiv v IFRS a ČÚP na úrovni základního členění.

Tabulka 3: Aktiva v IFRS a ČÚP (v milionech Kč)

Rok	IFRS		CZ GAAP		Diff.		Diff. %	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Aktiva celkem	17 113	17 189	14 693	14 932	2 419	2 257	16%	15%
Dlouhodobá aktiva	14 451	14 973	11 547	12 253	2 905	2 720	25%	22%
Krátkodobá / oběžná aktiva	2 661	2 217	2 673	2 267	-12	-50	0%	-2%
Časové rozlišení	0	0	473	413	-473	-413	-100%	-100%

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Již na první pohled je patrný hlavní rozdíl. Bilanční suma dle IFRS je téměř o 2,5 miliardy (rok 2013) vyšší než bilanční suma dle ČÚP, což představuje změnu o 16 %. Tyto 2,5 miliardy by se daly dále rozložit na rozdíl 2 905 mil. na dlouhodobých aktivech a rozdíl -473 mil. na časovém rozlišení. Časové rozlišení ČD Cargo v IFRS vůbec nevykazuje, tyto položky se stávají součástí dlouhodobých aktiv. Rozdíl v krátkodobých aktivech je téměř zanedbatelný.

Čím je tedy tak velký rozdíl v hodnotě dlouhodobých aktiv způsobený? Po podrobnějším rozboru lze dospět k závěru, že se týká především položky hmotných aktiv. Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.4., IFRS a ČÚP mají odlišný přístup k finančnímu leasingu. V komentáři k účetní závěrce dle IFRS lze nalézt informaci, že ČD Cargo vykazuje na rozvaze dopravní prostředky pořízené na finanční leasing v hodnotě 4,479 miliardy. V české rozvaze tato položka vůbec není neb leasing je vykazován pouze do nákladů, ale jeho předmět zůstává na rozvaze pronajímatele. Zobrazení dle IFRS v tomto případě podává věrnější a poctivější obraz neb všechna významná rizika a benefity plynoucí z aktiva jsou na straně pronajímatele, a ČD Cargo tak správně vykázalo majetek na rozvaze. V případě, že by tyto dopravní prostředky byly pořízeny formou operativního leasingu, na rozvaze by pravděpodobně nebyly vykázány ani v IFRS.

Položkou, která je naopak vykázána v české rozvaze, ale nikoli v IFRS je oceňovací rozdíl k nabytému majetku v hodnotě 2,246 miliardy. Ten obsahuje kladný (aktivní) nebo záporný (pasivní) rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části nabytého vkladem a souhrnem ocenění jeho jednotlivých složek majetku v účetnictví vkladem účetní jednotky sníženým o převzaté závazky. Aktivní oceňovací rozdíl k nabytému majetku ČD Cargo odepisuje do nákladů rovnoměrně 15 let od nabytí podniku nebo jeho části, nebo od rozhodného dne přeměny.⁶⁴ Tento oceňovací rozdíl vznikl na základě ocenění dlouhodobého majetku v původní netto hodnotě 4,8 miliardy, který byl na ČD Cargo převeden z mateřské společnosti. V IFRS by se dala tato položka očekávat zaúčtovaná jako Goodwill, ten ovšem Společnost nevykazuje. Pravděpodobně byl již plně odepsán. Této úvaze nasvědčuje i vyšší záporný zůstatek zisku dosaženého v minulých obdobích než v ČÚP.

⁶⁴ Výroční zpráva společnosti ČD Cargo za rok 2013

3.2.3. Pasiva

Struktura pasiv společnosti ČD Cargo je v obou rozvahách vykázána podobným způsobem, lze zde ovšem nalézt i několik významných odlišností. V obou případech je nejprve vykázán vlastní kapitál, který se v případě IFRS skládá ze základního kapitálu, rezervních fondů a neuhrazené ztráty, která je součtem výsledku hospodaření běžného i minulých období. Výsledek hospodaření běžného období je samostatně vykázán pouze ve výsledovce, zatímco v ČÚP ho lze vyčíst přímo z rozvahy. V české rozvaze lze nalézt mezi položkami vlastního kapitálu i kapitálové fondy, které v rozvaze dle IFRS úplně chybí (neb se stávají součástí jiných položek). Závazky neboli cizí zdroje se dle mezinárodního výkaznictví dělí na dlouhodobé a krátkodobé, zatímco v ČÚP jsou rozděleny sice též na dlouhodobé a krátkodobé závazky, ale zároveň se separátně vykazují i položky rezervy a bankovní úvěry. Ty se v případě IFRS vykazují jako součást buď krátkodobých, nebo dlouhodobých závazků. Obě rozvahy tedy zobrazují podobné položky, ovšem v odlišném uspořádání. Předností rozvahy sestavené dle IFRS je, že během finanční analýzy je již pouhým pohledem zcela zřetelně patrná výše celkových krátkodobých a dlouhodobých závazků. Výhodou je i reklasifikace té složky dlouhodobých úvěrů, kterou je nutno splatit do jednoho roku, do krátkodobých závazků. V ČÚP tato složka zůstává součástí dlouhodobých úvěrů a není tak možné přesně určit likviditu společnosti. Časové rozlišení se v IFRS stává součástí krátkodobých závazků.

Tabulka 4: Pasiva v IFRS a ČÚP⁶⁵ (v milionech Kč)

Rok	IFRS		ČÚP		Diff.		Diff %	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Pasiva Celkem	17 113	17 190	14 693	14 932	2 419	2 258	16%	15%
Vlastní kapitál	5 755	5 163	6 444	6 049	-689	-886	-11%	-15%
Základní kapitál	8 494	8 494	8 494	8 494	0	0	0%	0%
Rezervní fondy	131	225	135	155	-4	70	-3%	45%
Kapitálové fondy	0	0	175	189	-175	-189	-100%	-100%
VH minulých let	-3 556	-2 746	-2 789	-830	-82	-2 725	3%	328%
VH běžného období	686	-810	430	-1 959	256	1 149	60%	-59%
Dlouhodobé závazky	1 059	879	2 213	3 209	-1 154	-2 330	-52%	-73%
Krátkodobé závazky	2 823	3 576	3 769	3 443	-946	134	-25%	4%
Rezervy	1 399	1 320	1 399	1 320	0	0	0%	0%
Úvěry a půjčky	6 076	6 252	845	860	5 232	5 392	619%	627%
Časové rozlišení	0	0	23	52	-23	-52	-100%	-100%

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

⁶⁵ Dlouhodobé a krátkodobé závazky jsou v případě IFRS očištěny od úvěrů a půjček, které jsou přesunuty do samostatné položky. Stejně tak rezervy.

Příložená tabulka č.4 zobrazuje srovnání výše pasiv v rozvahách sestavených dle IFRS a ČÚP. Z důvodu snadné porovnatelnosti jsou obě rozvahy uvedeny ve zjednodušené struktuře dle českých standardů.

Jak již bylo zmíněno, na straně aktiv je rozdíl v bilanční sumě způsobem především rozdílným způsobem účtování finančního leasingu. Tato skutečnost se na straně pasiv projeví v IFRS zvýšením položky úvěry a půjčky. Dle poznámky 22 v komentáři k účetním závěrce činí krátkodobé závazky z finančního leasingu 425 milionů a závazky z dlouhodobého leasingu 2 300 milionů, celkem tedy 2 725 milionů. Rozdíl mezi hodnotou aktiv pořízených na leasing (4 479 milionů) a těchto závazků představuje uhrazenou výši leasingových splátek.

Rozdíl ve výši úvěrů a půjček dosahuje v roce 2013 částky 5,2 mld. Část je tedy způsobena finančním leasingem, ale zbylá část ve výši cca 2,5 mld. zůstala prozatím nevysvětlena. Odpověď lze opět nalézt v komentáři, tato částka je tvořena krátkodobými i dlouhodobými dluhopisy, které jsou v ČÚP ve stejné výši vykázány mimo položku úvěry a půjčky, ale jsou vedeny pod pojmem „vydané dluhopisy“ v krátkodobých respektive dlouhodobých závazcích. Rozdíl na řádcích dlouhodobé a krátkodobé závazky, který čítá dohromady 2,1 mld. je tak také téměř celý vysvětlen.

Poslední zásadní odlišností je rozdílná výše vlastního kapitálu způsobená zejména položkami výsledku hospodaření běžného období i minulých let. Z přílohy respektive komentáře k účetním závěrkám nelze získat explicitní informaci, proč tomu tak je, lze tedy jen předpokládat, že to je způsobeno odlišnou metodou oceňování závazků a aktiv, s čímž úzce souvisí odlišná výše goodwillu. V IFRS byl goodwill pravděpodobně plně odepsán, neb ve výkazech vůbec nefiguruje, zatímco v českých výkazech lze nalézt položku oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Suma kapitálových, rezervních a ostatních fondů je také rozdílná, což je zapříčiněno metodou ocenění majetkových práv Společnosti. V IFRS jsou tyto podíly oceněny pořizovací cenou, v ČÚP metodou ekvivalence, která odráží velikost vlastního kapitálu vlastněné nebo spoluvlastněné společností. Ta je samozřejmě v čase proměnlivá, a proto jsou tyto podíly pravidelně přeceňovány. Tyto operace se účtují proti vlastnímu kapitálu, a proto je výše kapitálových a rezervních fondů v ČÚP

vyšší než v IFRS. Vlastní kapitál vlastněných společností tedy roste, pokud by klesal, kapitálový dopad by byl záporný.

Je důležité zmínit fakt, že ačkoli IFRS a ČÚP vykazují značnou řadu rozdílů v pojetí a chápání rezerv, tak v případě společnosti ČD Cargo jsou rezervy v obou případech naprosto identické. To je způsobeno především skutečností, že společnost v českém účetnictví nevytváří rezervu na opravu dlouhodobého majetku, ale uplatňuje stejně jako v IFRS metodiku komponentního odepisování.

3.2.4. Výkaz zisku a ztráty

Účetní jednotky vykazující dle tuzemských standardů mají jasně daný formát, který musí při sestavení výkazu zisku a ztráty dodržet. Oproti tomu IFRS nabízí značněji benevolentnější přístup. V případě společnosti ČD Cargo výkaz zisku a ztráty sestavený dle IFRS nabývá úspornější formy než ten v souladu s ČÚP. Součástí účetní závěrky je též výkaz o úplném výsledku hospodaření, ČD Cargo tak plní povinnost uveřejňovat tento výkaz platnou od roku 2009. Před tímto rokem se povinně zveřejňoval pouze samostatný výkaz zisku a ztráty.

Struktura výkazu zisku a ztráty společnosti ČD Cargo sestavená dle IFRS je následující.

Tabulka 5: Výkaz zisku a ztráty dle IFRS

Výkaz zisku a ztráty		2013	2012
Tržby z hlavní činnosti	5	12 216 655	13 415 264
Ostatní provozní výnosy	6	895 133	751 537
Výkonová spotřeba	7	-6 377 084	-7 683 887
Náklady na zaměstanecké požitky	8	-4 160 350	-4 336 386
Odpisy a amortizace	9	-1 062 348	-1 870 498
Ostatní provozní ztráty	10	-468 577	-661 931
Zisk před úroky a zdaněním		1 043 439	-385 901
Finanční náklady	11	-256 864	-266 051
Ostatní zisky	12	130 664	24 110
Zisk (ztráta) před zdaněním		917 239	-627 842
Daň z příjmů	13	-231 261	-181 655
Zisk (ztráta) za období z pokračujících činností		685 978	-809 507
Zisk (ztráta) za období		685 978	-809 507

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Každý řádek výkazu opět stejně jako u výkazu o finanční pozici odkazuje na upřesňující informace do komentáře. Nejednotný formát může být opět nevýhodou, neb znesnadňuje mezipodnikové srovnání finanční výkonnosti. Oproti tomu by tato struktura ovšem měla přesněji odrážet realitu a ctít tak zásadu věrného a poctivého zobrazení. Na první pohled zřetelným rozdílem je způsob vykazování mimořádných položek a mimořádného výsledku hospodaření. Zatímco společnosti účtující dle českých předpisů tuto položku poměrně hojně využívají, IFRS tyto termíny vůbec nezná, jinými slovy v IFRS žádný účetní případ není mimořádný. Mimořádný výsledek hospodaření se tak při převodu z ČÚP na IFRS stává součástí běžného zisku.

Jak již bylo řečeno, součástí je i výkaz o úplném výsledku hospodaření. Ten je v případě společnosti ČD Cargo velmi stručný.

Tabulka 6: Výkaz o úplném hospodaření IFRS

Výkaz o úplném výsledku hospodaření	2013	2012
Finanční deriváty použité v zajišťovacím účetnictví	-116 480	-4 203
Související odložená daň	22 130	799
Ostatní úplný výsledek za období	-94 350	-3 404
Úplný výsledek za období celkem	591 628	-812 911

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Informace z výkazu zisku a ztráty doplňuje pouze o výsledek zajišťovacího účetnictví a související daň. V české úpravě jsou tyto položky součástí finančního výsledku hospodaření.

Tabulka č.7 zobrazuje provozní část výsledovky sestavené dle ČÚP.

Provozní výsledek hospodaření dle ČÚP je ekvivalentem zisku před úroky a zdaněním dle IFRS. Zatímco mezinárodní standardy si vystačí se sedmi řádky, česká úprava jich vyžaduje kolem dvaceti pěti.

Tabulka 7: Výkaz zisku a ztráty - provozní, ČÚP

		řádek	2013	2012
II.	Výkony (ř. 05+06+07)	04	12 712 927	14 100 989
II.	1 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	12 559 105	13 928 088
	3 Aktivace	07	153 822	172 901
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09+10)	08	7 264 778	8 642 725
B.	1 Spotřeba materiálu a energie	09	2 211 095	2 369 140
B.	2 Služby	10	5 053 683	6 273 585
+	Přidaná hodnota (ř. 03+04-08)	11	5 448 149	5 458 264
C.	Osobní náklady	12	4 206 240	4 415 993
C.	1 Mzdové náklady	13	3 055 193	3 167 942
C.	2 Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	9 855	19 054
C.	3 Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	966 649	1 040 195
C.	4 Sociální náklady	16	174 543	188 802
D.	Daně a poplatky	17	18 720	4 083
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	992 417	2 579 867
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20+21)	19	1 697 748	675 039
III.	1 Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	1 679 451	658 181
	2 Tržby z prodeje materiálu	21	18 297	16 858
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 23+24)	22	1 088 614	593 150
F.	1 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1 073 351	581 950
F.	2 Prodaný materiál	24	15 263	11 200
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	275 734	-2 694
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	162 809	170 856
H.	Ostatní provozní náklady	27	164 292	122 042
*	Provozní výsledek hospodaření	30	562 689	-1 408 282

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

V IFRS se provozní výnosy skládají pouze ze dvou položek, a to sice z tržeb z hlavní činnosti a ostatních provozních výnosů. Celkové provozní výnosy tak dosahují částky 13,11 miliard. V ČÚP se provozní výnosy rovnají součtu vícero řádků. Dostaneme je součtem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, aktivace, tržeb z prodeje DHM a materiálu a ostatních provozních výnosů. Celkový součet je 14,6 miliard, o jednu a půl miliardy vyšší částka, než byla v případě IFRS.

Tabulka 8: Provozní výnosy (v milionech Kč)

ČÚP	2013	2012	IFRS	2013	2012
Výkony	12 713	14 101	Tržby z hlavní činnosti	12 217	13 415
Tržby z prodeje DHM a mat.	1 698	675	Ostatní provozní výnosy	895	752
Ostatní provozní výnosy	163	171			
CELKEM	14 573	14 947	CELKEM	13 112	14 167

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Provozní náklady dle IFRS se skládají z výkonové spotřeby, nákladů na zaměstnanecké požitky, odpisů a amortizace a ostatních provozních ztrát. Celkové provozní náklady tedy čítají celkem 12,1 miliardy. V ČÚP do této částky vstupují položky výkonové spotřeby (spotřeba materiálu a energie, služby), osobní náklady (mzdové náklady, odměny, sociální a zdravotní pojištění a sociální náklady), daně a poplatky, odpisy, zůstatková cena prodaného DHM a změna stavu rezerv a opravných položek. Celkové provozní náklady společnosti ČD Cargo dle ČÚP tak čítají 14 miliard, o 1,9 miliardy více než dle výkaznictví IFRS.

Tabulka 9: Provozní náklady (v milionech Kč)

ČÚP	2013	2012	IFRS	2013	2012
Výkonová spotřeba	7 265	8 643	Výkonová spotřeba	6 377	7 684
Osobní náklady	4 206	4 416	Náklady na zamce.	4 160	4 336
Daně a poplatky	19	4	Odpisy a amortizace	1 062	1 870
Odpisy	992	2 580	Ostatní provozní ztráty	469	662
Zůstatková cena prod. DHM	1 089	593			
Změna stavu rezerv	276	-3			
Ostatní provozní náklady	164	122			
CELKEM	14 011	16 355	CELKEM	12 068	14 553

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Celkový dopad na provozní zisk tak činí cca 500 milionů rozdílu. Ve výsledovce podle IFRS Společnost vykazuje zisk přibližně 1,04 miliard, zatímco v ČÚP pouze 562 milionů.

Čím jsou tedy tyto rozdíly způsobeny? V nákladech lze pozorovat patrný rozdíl ve výkonové spotřebě, ČÚP převyšuje IFRS o 888 milionů. Vysvětlení lze nalézt v bodě 4.21 přílohy k účetní závěrce. Do výkonové spotřeby je zahrnuta položka leasing v celkové výši 729 milionů. V IFRS tato položka chybí, neb jak již bylo v předchozích kapitolách zmiňováno, dle mezinárodních standardů je předmět leasingu aktivován v přímo na rozvaze. Do nákladů tak již padají pouze úroky. Na příkladu leasingu je jasně patrné, jak komplexní záležitostí může být při převodu závěrky z ČÚS na IFRS

proučtování byť jediného rozdílu. Pouhý rozdílný způsob vykazování leasingu zásadním způsobem ovlivní téměř všechny finanční výkazy. Další položkou ovlivňující rozdílnou výši nákladů je zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku. Ta v případě ČÚP činí 1,1 miliardy, zatímco IFRS o této položce vůbec nehovoří. To je způsobeno rozdílným způsobem vykazování zisku popřípadě ztráty z prodaného majetku. K této částce bychom ve výsledovce našli související výnos ve výši 1,7 miliard. Čistý zisk z těchto operací tak činí 609 milionů. Ekvivalent této položky v IFRS lze nalézt na řádku ostatní provozní výnosy. Komentář k účetní závěrce v bodě 6 uvádí, že zisk z prodeje pozemků, budov a zařízení v roce 2013 činil 497 milionu. Zbývající rozdíl není významný.

Ostatní položky dosahují v obou účetních systémech velmi podobných hodnot nebo se liší pouze z klasifikačního hlediska. Například změna stavu rezerv je v ČÚP vykázána na samostatném řádku, zatímco v IFRS je součástí ostatních provozních zisků a ztrát. Za zmínku stojí i nepatrný rozdíl ve výši odpisů. V IFRS jsou odpisy o 70 milionů vyšší, opět je to způsobeno rozdílným účtováním o finančním leasingu.

Z výše uvedeného vyplývá, že rozdíl mezi provozním ziskem v IFRS a ČÚS je daný především vyššími náklady v ČÚS, které jsou způsobené rozdílným vykazováním leasingu. Leasingové splátky vstupují přímo do nákladů.

Připočteme-li v ČÚP k provoznímu zisku hospodaření finanční a mimořádný zisk, dostaneme se na celkový výsledek hospodaření běžného období. V IFRS se úplný zisk Společnosti ČD Cargo skládá také z provozního zisku (neboli zisk před úroky a zdaněním) a dále je k němu potřeba přičíst ostatní zisky a odečíst finanční náklady a daň z příjmu. Poslední operací je přičtení ostatního úplného výsledku hospodaření, který je tvořen ztrátou z finančních derivátů použitých v zajišťovacím účetnictví a související odloženou daní.

Následující tabulka podrobněji analyzuje finanční výsledek společnosti ČD Cargo dle účetní závěrky sestavené v souladu s ČÚP.

Tabulka 10: Výsledek hospodaření za běžnou činnost ČÚP

			2013	2012
*	Provozní výsledek hospodaření	30	562 689	-1 408 282
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	845	19
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	8 263	756
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35 + 36)	33	17 604	36 114
VII. 3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	17 604	36 114
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	82 386	43 514
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	96 162	64 012
X.	Výnosové úroky	42	875	1 775
N.	Nákladové úroky	43	88 651	100 114
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	524 075	376 676
O.	Ostatní finanční náklady	45	394 466	396 640
*	Finanční výsledek hospodaření	48	38 243	-103 424
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	171 163	-27 151
Q. 1	-splatná	50	38 762	
Q. 2	-odložená	51	132 401	-27 151
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	429 769	-1 484 555

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Jelikož v roce 2013 ČD Cargo nevykázalo žádný mimořádný výsledek hospodaření (V roce 2012 dosáhlo mimořádné ztráty 474 milionů, které ovšem pro účely této práce není potřeba dále analyzovat), tak výsledek hospodaření za běžnou činnost se shoduje s úplným výsledkem hospodaření za běžné období.

V IFRS by obdobná tabulka vypadala následovně.

Tabulka 11: Úplný výsledek IFRS

Výkaz zisku a ztráty	2013	2012
Zisk před úroky a zdaněním	1 043 439	-385 901
Finanční náklady	-256 864	-266 051
Ostatní zisky	130 664	24 110
Zisk (ztráta) před zdaněním	917 239	-627 842
Daň z příjmů	-231 261	-181 655
Zisk (ztráta) za období	685 978	-809 507
Ostatní úplný výsledek za období	-94 350	-3 404
Úplný výsledek za období celkem	591 628	-812 911

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

V ČÚP jsou významnými položkami především ostatní finanční výnosy a ostatní finanční náklady, které jsou tvořeny z větší části kurzovými zisky a kurzovými ztrátami. Do výnosů vstupuje částka 524 milionů, do nákladů částka 394 milionů, celkový zisk tedy činí 130 milionů. V IFRS do výsledovky vstupuje pouze suma těchto dvou položek. Tato částka téměř přesně odpovídá řádku ostatní zisky ve výkazu zisku a ztráty. Podrobnější rozbor bychom opět našli v komentáři.

Rozdíl mezi provozním a konečným ziskem v ČÚP činí 130 milionů. V IFRS je to ovšem celých 452 milionů, tedy částka o 332 milionů vyšší. Ty jsou způsobeny zejména dvěma položkami, které lze nalézt pouze v IFRS. Jsou jimi finanční náklady ve výši 256 milionů a ostatní úplný výsledek za období ve výši 94 milionů, celkový vysvětlený rozdíl 350 milionů. Kde bychom tuto částku hledali v českém účetnictví? 88 milionů představují nákladové úroky vykázané přímo ve výsledovce. Dalších 140 milionů představují v IFRS úroky ze závazků z finančního leasingu. Tato částka v českém účetnictví explicitně vykázána není, úroky jsou dle české úpravy součástí leasingových splátek vykázaných ve výkonové spotřebě.

Tabulka 12: Zisk v IFRS a ČÚP

IFRS	IFRS	ČÚP	
Zisk před úroky a zdaněním	1 043 439	Provozní výsledek hospodaření	562 689
Zisk (ztráta) před zdaněním	917 239	Výsledek hospodaření před zdaněním	600 932
Zisk (ztráta) za období	685 978		
Úplný výsledek za období celkem	591 628	Výsledek hospodaření za účetní období	429 769

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Jak je z tabulky patrné, IFRS a ČÚP zisk deagregují na různé dílčí položky. Konečný zisk je dle IFRS přibližně o 162 milionů vyšší, než zisk dle českých standardů. To je primárně zapříčiněno odlišným způsobem účtování o finančním leasingu.

3.2.5. Výkaz Cashflow

Výkaz o peněžních tocích sestavený dle IFRS má v případě společnosti ČD Cargo velmi podobnou strukturu jako ten český. Zatímco v IFRS je výkaz povinnou součástí účetních závěrek všech účetních jednotek, české předpisy ho vyžadují jen u podniků, jejichž čistá hodnota aktiv překročí 40 milionů Kč a současně dosáhnou obratu přesahující částku 80 milionů Kč. Tyto podmínky ČD Cargo spolehlivě naplňuje. Společnost v obou případech cashflow sestavuje nepřímou metodou. Oba výkazy také shodně peněžní toky dělí na peněžní toky, investiční toky a finanční toky. Navzdory očekávání je výkaz sestavený dle IFRS obsáhlejší než ten dle ČÚP. Na žádné položky výkazu není na rozdíl od rozvahy a výsledovky odkazováno do komentáře. Struktura obou výkazů je velmi podobná. Odhlédneme-li od drobné zaokrouhlovací chyby, tak počáteční i konečné stavy peněžních prostředků jsou dle očekávání v IFRS naprosto identické s ČÚP. Logicky nelze předpokládat, že by rozdílný způsob výkaznictví měl dopad na reálné peněžní toky v účetní jednotce.

Tabulka 13: Cash flow IFRS, ČÚP

Cash flow	IFRS	ČÚP
Počáteční zůstatek	158 065	158 065
Peněžní tok z provozní činnosti	1 669 477	1 309 334
Peněžní tok z investiční činnosti	-1 192 141	-646 728
Peněžní tok z financování	-194 447	-379 718
Konečný zůstatek	440 954	440 953

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Přestože tedy celkový peněžní tok je shodný, klasifikace některých položek je odlišná, což má za následek rozdílné výše dílčích toků. V obou případech Společnost dosahuje kladného provozního peněžního toku, který převyšuje součet záporných toků z investiční a finanční činnosti a ČD Cargo tak končí rok s větším konečným zůstatkem finančních prostředků než v loňském roce.

3.2.6. Výkaz změn vlastního kapitálu

Výkaz změn vlastního kapitálu je v případě vykazování dle IFRS výrazně stručnější, než v ČÚP. To je dané jednak nižším počtem položek, ze kterých se vlastní kapitál v IFRS skládá a jednak nižším počtem operací, které z klasifikačního hlediska mají dopad na vlastní kapitál. ČD Cargo dle IFRS například vůbec nevykazuje položku Kapitálové fondy, kde došlo k pohybu 94,4 milionů směrem dolů z důvodu derivátů ze zajišťovacího účetnictví a k pohybu směrem nahoru ve výši 80,4 milionů z důvodu změny ocenění finančního dlouhodobého majetku. První pohyb bychom v IFRS našli v rezervních fondech. Druhá položka do vlastního kapitálu vůbec nevstupuje.

Tabulka 14: Výkaz změn vlastního kapitálu IFRS

	Základní kapitál	Rezervní a ostatní fondy	Nerozdělený zisk	Celkem
Stav k 31.prosinci 2011	8 494 000	228 552	-2 746 236	5 976 316
Ztráta za období			-809 507	-809 507
Ostatní úplný výsledek za období		-3 404		-3 404
Stav k 31.prosinci 2012	8 494 000	225 148	-3 555 743	5 163 405
Ztráta za období			685 978	685 978
Ostatní úplný výsledek za období		-94 350		-94 350
Stav k 31.prosinci 2013	8 494 000	130 798	-2 869 765	5 755 033

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Výkaz sestavený dle ČÚP lze nalézt v příloze.

3.2.7. Komentář k účetní závěrce

Komentář k účetní závěrce v souladu s IFRS je obvykle významně obsáhlejší, než příloha sestavená dle ČÚP. Je tomu z důvodu menšího množství informací obsažených přímo ve finančních výkazech. V případě společnosti ČD Cargo ovšem výrazný rozdíl pozorovat nelze, oba dva komentáře jsou podobně dlouhé.

Příloha společnosti ČD Cargo sestavená dle tuzemských standardů obsahuje následující:

- obecné údaje o společnosti,
- účetní metody a obecné účetní zásady,
- přehled významných účetních pravidel a postupů,
- doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty,
- závazky neuvedené v účetnictví,
- události mezi rozvahovým dnem a okamžikem sestavení účetní závěrky.

Komentář sestavený dle IFRS se skládá z velmi podobných položek:

- všeobecné informace,
- důležitá účetní pravidla,
- aplikace nových a novelizovaných Mezinárodních standardů účetního výkaznictví,
- důležité účetní úsudky a klíčové zdroje nejistoty při odhadech,
- doplňující informace k účetním výkazům,
- události po skončení účetního období,
- schválení účetní závěrky.

Komentář dle IFRS obsahuje tedy navíc pouze kapitoly týkající se aplikace standardů. Závazky neuvedené v účetnictví jsou součástí doplňujících informací k účetním výkazům.

3.2.8. Finanční analýza

Analýza finančních výkazů je jedním z nejvýznamnějších nástrojů k posouzení ekonomické situace účetní jednotky. Pro provedení kvalitní finanční analýzy jsou nezbytné kvalitní podklady s dostatečnou vypovídací hodnotou. Jak již bylo popsáno v předchozích kapitolách této práce, účetní výkazy sestavené dle různých účetních systémů jsou značně rozdílné a dá se tedy předpokládat, že nikoli nevýznamně se budou lišit i výsledky finančních analýz jedné a té samé společnosti provedených na základě výkazů pocházejících z těchto systémů. Je ovšem otázkou, zdali se bude lišit i jejich interpretace.

Cílem této kapitoly není dopodrobna zhodnotit finanční kondici a zdraví společnosti ČD Cargo, ale především zhodnotit dopad přechodu z českých standardů na mezinárodní standardy na ukazatele finanční analýzy. Pro tyto účely nemá příliš velký význam provádět horizontální a vertikální analýzu výkazů, ale ostatní techniky finanční analýzy jako je analýza poměrových ukazatelů, ukazatelů tržní hodnoty nebo analýza ekonomické přidané hodnoty budou součástí zkoumání této kapitoly.

3.2.9. Analýza rentability

Ukazatele rentability vyjadřují, s jakou efektivitou dokáže účetní jednotka využívat a zhodnocovat prostředky do ní vložené. Představují velice komplexní veličinu, neb jsou ovlivněny celou řadou ostatních ukazatelů, např. ukazateli aktivity, likvidity či zadluženosti. Tyto závislosti zkoumá např. Du pontův rozklad.

Tabulka 15: Rentabilita (v milionech Kč)

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
ROA	EBIT/A	6,10%	4,69%	-2,24%	-13,04%
	EBIT	1 043	690	-386	-1 947
	Aktiva	17 113	14 693	17 189	14 932
ROE	EAT/VK	10,28%	6,67%	-15,74%	-32,38%
	EAT	592	430	-813	-1 959
	VK	5 755	6 444	5 163	6 049
ROS	EAT/T	4,84%	3,42%	-5,84%	-14,06%
	EAT	592	430	-813	-1 959
	Tržby	12 217	12 559	13 928	13 928

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Výše zobrazená tabulka porovnává ukazatele rentability v IFRS a ČÚP. Prvním z ukazatelů je rentabilita aktiv, která vyjadřuje produkční sílu podniku. Dle IFRS dosahuje ČD Cargo ROA ve výši 6,1%, tedy o 1,4 procentního bodu více (dále jen p.b.), než v ČÚP, a to i přesto, že s převodem výkaznictví na IFRS došlo k nárůstu bilanční sumy téměř o 2,5 miliardy. Současně se totiž zvýšil ukazatel zisku před zdaněním, a to o 353 milionů. Jak již bylo uvedeno v předchozích částech práce, tyto změny nastaly především z důvodu rozdílného vykazování finančního leasingu. V případě společnosti ČD Cargo je tedy z tohoto hlediska evidentně příznivější vykazování dle IFRS.

Ukazatel ROE dává do poměru konečný zisk po zdanění a všech úrocích (EAT) s vloženým vlastním kapitálem. Tento ukazatel je důležitý především pro akcionáře společnosti, neb zobrazuje, jakou částku dokáže vyprodukovat jimi vložený kapitál. V IFRS ČD Cargo dosahuje velmi dobrého zhodnocení ve výši 10,3%, v ČÚP pak dohází k poklesu o 3,6 p.b. na hodnotu 6,7%. Stejně jako v případě rentability aktiv lze tento rozdíl vysvětlit zejména finančním leasingem. U ukazatele ROE se dá ovšem předpokládat, že v případě rostoucí úrokové sazby za finanční leasing by se situace změnila a Společnost by v určitém bodě dosahovala lepší rentability v českém výkaznictví. Vyšší úroková sazba by totiž znamenala vyšší úrokové náklady, které by snižovaly čistý zisk. Lze tedy dovodit, že ROA by se tato změna nedotkla, neb ten kalkuluje se ziskem před úroky. Současně se dá také předpokládat, že tento poměr vyznívá výhodněji ke konci splácení finančního leasingu, tedy v době, kdy úroky představují jen malou část splátky.

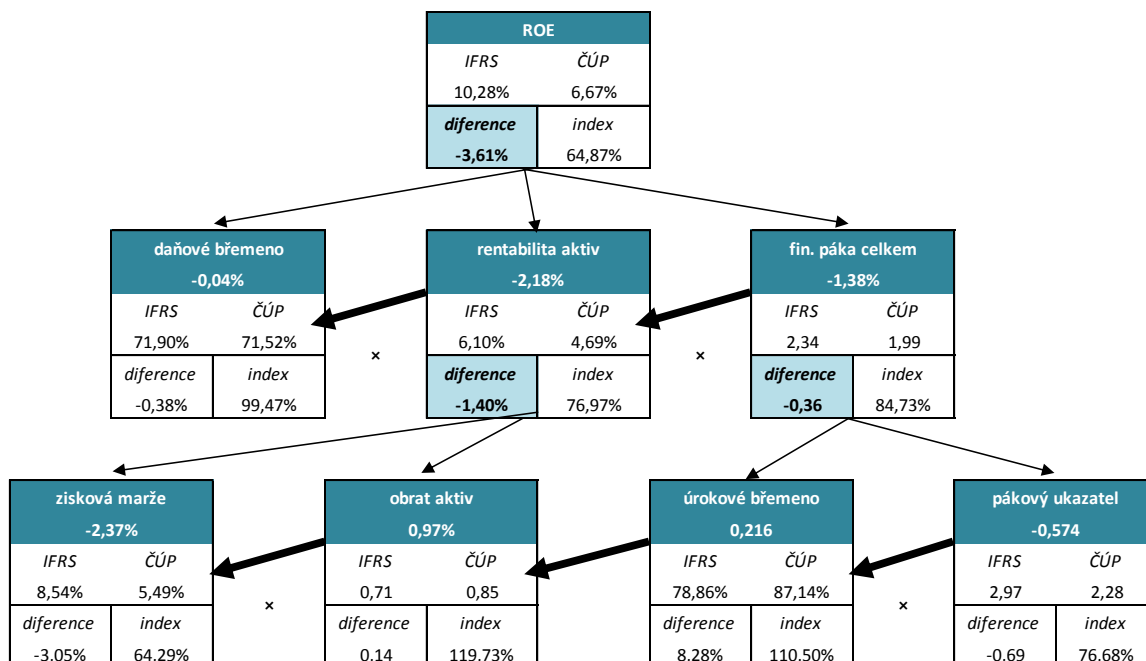
Posledním analyzovaným ukazatelem je ROS neboli rentabilita tržeb. I v tomto případě Společnost dosahuje lepšího výsledku v IFRS, poměr čistého zisku a tržeb je 4,84 %, v českém výkaznictví 3,42 %, Zde už rozdíl tedy není tak významný jako tomu bylo u ROE. Je způsoben jednak nižšími tržbami vykázanými dle IFRS, a jednak nižším čistým ziskem v ČÚP. Rozdílná výše tržeb je způsobena především skutečností, že v české úpravě jsou součástí tržeb i výnosy z pronájmů. Ty v IFRS spadají do ostatních provozních výnosů.

Lze tedy konstatovat, že v případě rentability společnost ČD Cargo dosahuje lepších výsledků při analýze prováděné na základě výkazů sestavených dle mezinárodních standardů, což je zapříčiněno zejména finančním leasingem. Mezi odbornou

veřejností převládá názor, že IFRS tuto problematiku řeší lépe, dá se tedy předpokládat, že analýza rentability na jeho podkladech podává věrnější a poctivější obraz reality.

Níže zobrazený diagram znázorňuje, jaké dílčí ukazatele působí na rozdílnou hodnotu ukazatele ROE v IFRS a ČÚP v roce 2013.

Tabulka 16: DuPontův rozklad ROE

Důvod, proč ROE vypočítané na základě mezinárodních standardů je vyšší než v ČÚP se dá dále rozložit na další tři dílčí příčiny. Vliv daňového břemene je zanedbatelný, zbývají tedy dvě. První z nich je rentabilita aktiv, která zapříčiňuje téměř dvě třetiny rozdílu (2,18 z 3,61 %). Přestože Společnost dle IFRS vykazuje větší hodnotu aktiv a obrát aktiv není logicky tak vysoký jako v ČÚP, díky lepší ziskové marži dosáhla lepšího ROA. Zisková marže neboli poměr čistého zisku a tržeb je vyšší v IFRS díky vyššímu vykázanému zisku.

Druhou příčinnou je pak vliv finanční páky. Finanční páka je poměr aktiv a vlastního kapitálu. Celkový efekt finanční páky pak zohledňuje i úrokovou míru. V případě, že standardní úroková míra je nižší než výnosnost aktiv, tak cizí kapitál pozitivně působí na výnosnost vlastního kapitálu. Dle IFRS je celkový efekt finanční páky výraznější, a to i přesto, že úrokové břemeno působí ve prospěch ČÚP.

3.2.10. Analýza likvidity

Ukazatele likvidity vyjadřují, jak je podnik schopen proměnit aktiva na peněžní prostředky a pomocí těchto prostředků v požadovaném čase dostát svým závazkům. Likvidita na druhou stranu negativně působí na ziskovost podniku. Aby byl podnik likvidní, musí vázat likvidní aktiva. Tato aktiva nejsou tedy zhodnocována a rentabilita klesá. Lze tedy konstatovat, že likvidita je v přímém rozporu s rentabilitou.

Tabulka 17: Likvidita

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Běžná likvidita	OA / Kr.D.	0,41	0,58	0,34	0,53
	Oběžná aktiva	2 661 376	2 667 172	2 217 414	2 263 736
	Krátkodobé závazky	6 431 631	4 613 627	6 431 631	4 287 441
Pohotová likvidita	(OA - Zas)/Kr.D.	0,40	0,55	0,33	0,50
	Zásoby	110 204	146 373	89 042	131 812
	OA - Zásoby	2 551 172	2 520 799	2 128 372	2 131 924
Peněžní likvidita	Peněžní P./Kr.D	0,07	0,10	0,02	0,04
	Peněžní prostředky	440 574	440 573	158 065	158 065

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Běžná likvidita je podílem oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Pro účely finanční analýzy na podkladě českých výkazů lze výši oběžných aktiv vyčíst přímo z rozvahy, řádku C. Tuto položku je ovšem potřeba očistit o dlouhodobé pohledávky, s inkasem peněžních prostředků pro úhradu krátkodobých závazků nelze v souvislosti s nimi počítat. Položka krátkodobé závazky je rovněž samostatným řádkem rozvahy. Jeho součástí ovšem nejsou krátkodobé bankovní úvěry, které je tedy třeba připočíst.

Oběžná aktiva, tak jak je chápe české výkaznictví, nejsou v účetní závěrce sestavené dle mezinárodních standardů explicitně vyjádřena. Lze zde ovšem nalézt položku krátkodobá aktiva, která naplňují podstatu likvidních aktiv a pro výpočet likvidity jsou tedy dobře použitelná. Krátkodobé závazky jsou v IFRS vykázány souhrnně a to včetně krátkodobých bankovních úvěrů, na první pohled tedy není třeba žádné další úpravy.

Dle IFRS běžná likvidita dosahuje hodnoty 0,41 tj. o celých 17 p.b. méně než v českém účetnictví. Čím je to způsobeno? Výše oběžných aktiv se v obou případech

liší jen minimálně, rozdíl tedy musí být ve jmenovateli. Dle IFRS jsou krátkodobé závazky o 1,8 miliardy vyšší než v ČÚP. Jejich součástí jsou totiž na rozdíl od české úpravy i krátkodobé rezervy. Nezkušený uživatel finančních výkazů tuto skutečnost může snadno přehlédnout. Krátkodobé rezervy v případě IFRS činí 1,3 miliard, zbývá tedy vysvětlit rozdíl půl miliardy. Pozorný čtenář si jistě dovodí skutečnost, že tento rozdíl je primárně způsoben již tolikrát zmiňovaným finančním leasingem. Hodnota krátkodobých závazků z finančního leasingu dosahuje 425 milionů. Pokud bychom očistili krátkodobé závazky od těchto dvou vlivů, dosáhli bychom velmi podobných hodnot, jak je vidět z přiložené tabulky.

Tabulka 18: Běžná likvidita očištěná

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Běžná likvidita	OA / Kr.D.	0,57	0,58	0,50	0,53
	Oběžná aktiva	2 661 376	2 667 172	2 217 414	2 263 736
	Krátkodobé závazky	4 671 458	4 613 627	4 435 874	4 287 441

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

ČD Cargo tedy v roce 2013 dosahuje běžné likvidity 0,57 což je nezanedbatelně méně, než jsou teoreticky doporučené hodnoty (rozmezí 1,5 – 2,5). V porovnání s hlavními konkurenty Společnost rovněž zaostává. Její nejvýraznější konkurenti, jako jsou Advanced World Transport, Unipetrol Doprava nebo IDS Cargo, dosahují hodnot výrazně lepších a bezpečně se vejdou do doporučeného pásma. Lze konstatovat, že běžná likvidita Společnosti je na velmi nízké úrovni, pozitivní je alespoň drobný nárůst oproti roku 2012.

Pohotová likvidita se od běžné likvidity liší tím, že oběžná aktiva jsou očištěna od zásob, které jsou jejich nejméně likvidní součástí. Dle tabulky č.16 dosahuje pohotová likvidita v obou systémech poměrně rozdílných hodnot. Nejprve je tedy potřeba pohotovou likviditu očistit o vlivy, které byly zmíněny v případě běžné likvidity.

Tabulka 19: Pohotová likvidita očištěná

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Pohotová likvidita	(OA - Zas)/Kr.D.	0,55	0,55	0,48	0,50
	Zásoby	110 204	146 373	89 042	131 812
	OA - Zásoby	2 551 172	2 520 799	2 128 372	2 131 924
	Krátkodobé závazky	4 671 458	4 613 627	4 435 874	4 287 441

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Po očištění Společnost dosahuje naprosto shodných hodnot pohotové likvidity v IFRS i ČÚP. Jak čitatel, tak jmenovatel se sice mírně liší, ale tyto změny jdou opačným směrem proti sobě a výsledný efekt je nulový. Zajímavá je rozdílná hodnota zásob. Zatímco dle IFRS Společnost drží zásoby v hodnotě 110 milionů, v českých výkazech jsou vykázány zásoby za 146 milionů. Pohledem do komentáře respektive přílohy lze dovodit, že rozdíl 36 milionů je způsoben výlučně položkou náhradní díly a jiné součástí ke kolejovým vozidlům a lokomotivám. Tento rozdíl může být způsoben dvěma příčinami. První je rozdílné ocenění, zatímco v ČÚP jsou tyto zásoby oceněny v pořizovacích cenách, v IFRS se oceňují nižší ze dvou hodnot, kterými jsou náklady na pořízení a čistá realizovatelná hodnota. V tomto případě lze tedy předpokládat ocenění čistou realizovatelnou hodnotou, která v sobě zahrnuje všechny odhadované náklady na dokončení a náklady nutné k uskutečnění prodeje. Druhým možným důvodem je odlišná klasifikace. V poznámce k dlouhodobému majetku v obou komentářích lze nalézt informaci, že zůstatková hodnota nedokončeného dlouhodobého majetku činí v IFRS 99 milionů, v ČÚP 63 milionů, tedy rozdíl přesně 36 milionů. Pravděpodobnou příčinou je tedy odlišný pohled účetních závěrek na tuto část zásob.

Společnost tedy dosahuje pohotové likvidity 0,55, téměř shodného výsledku jako v případě běžné likvidity. To je způsobeno nízkou hodnotou zásob. Ani v tomto případě nejde o příliš uspokojivý výsledek, ačkoli se doporučenému pásmu 0,7 – 1,2 blíží výrazněji, nežli běžná likvidita.

Peněžní likvidita vyjadřuje okamžitou schopnost splatit všechny své krátkodobé závazky. Dává do poměru nejvíce likvidní aktiva, kterými jsou hotovost, vklady v bankách nebo krátkodobě obchodovatelné cenné papíry, s krátkodobými závazky. Doporučené hodnoty se pohybují v pásmu 0,2 až 0,5.

Tabulka 20: Peněžní likvidita očištěná

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Peněžní likvidita	Peněžní P./Kr.D	0,09	0,10	0,04	0,04
	Peněžní prostředky	440 574	440 573	158 065	158 065
	Krátkodobé závazky	4 671 458	4 613 627	4 435 874	4 287 441

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Není překvapením, že výše finančních prostředků je dle IFRS a ČÚP naprosto identická. Jak již bylo řečeno, velmi podobná je i výše krátkodobých závazků a peněžní likvidita se tedy v případě společnosti ČD Cargo neliší v závislosti na způsobu vykázání.

Společnost dosahuje peněžní likvidity přibližně 0,1, byla by tedy okamžitě schopna splatit jednu desetinu svých krátkodobých závazků. Opět jde o výsledek pohybující se pod úrovní doporučených hodnot.

U všech analyzovaných ukazatelů likvidity ČD Cargo dosáhlo podprůměrných výsledků, což může značit hrozící platební neschopnost. Na druhou stranu je ovšem třeba konstatovat, že díky agresivní strategii řízení likvidity firma dosahuje velmi dobrých výsledků v oblasti rentability. Firma se snaží zbytečně nedržet málo rentabilní aktiva a pozitivně tak stimuluje ziskovost podniku. Likviditu by přesto do budoucna neměla podcenit. Je třeba také zdůraznit, že toto hodnocení je provedeno na základě čísel vycházejících ze závěrky sestavené dle českých standardů. V případě, že by byl zvolen opačný způsob narovnání obou závěrek, tedy podle IFRS, všechny ukazatele likvidity by klesly až o 17 procentních bodů (viz tabulka 16).

3.2.11. Analýza zadluženosti

Ukazatele zadluženosti sledují míru financování podniku cizím kapitálem. Neexistuje žádná ideální míra zadluženosti, při rozhodování o financování cizími zdroji je vždy třeba zvážit všechny vnější i vnitřní faktory a rizika. Cizí zdroje pozitivně působí na rentabilitu vlastního kapitálu, a proto jsou pro akcionáře levnějším a logicky i preferovanějším způsobem financování. Věřitelé oproti tomu dávají přednost spíše nižšímu zadlužení z důvodu eliminace rizika.⁶⁶

⁶⁶ KISLINGEROVÁ, Eva. Manažerské finance. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, xxxviii, 811 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-194-9.

Tabulka níže zobrazuje míru zadlužení společnosti ČD Cargo dle českých i mezinárodních účetních standardů.

Tabulka 21: Zadluženost

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Celková zadluženost		66,37%	55,98%	69,96%	59,14%
	cizí zdroje	11 357 477	8 225 402	12 026 510	8 831 110
	pasiva	17 112 510	14 693 086	17 189 915	14 932 136
Míra zadluženosti		197,35%	127,64%	232,92%	145,99%
	cizí zdroje	11 357 477	8 225 402	12 026 510	8 831 110
	vlastní kapitál	5 755 033	6 444 381	5 163 405	6 049 221
Úrokové krytí		228,30%	484,79%	-307,15%	-1956,56%
	EAT	591 628	429 769	-812 911	-1 958 786
	nákladové úroky	259 144	88 651	264 661	100 114

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Zatímco celková zadluženost Společnosti v IFRS dosahuje úrovně 66 %, v ČÚP je to o 10 p.b. méně. Rozdílná výše je způsobena několika faktory. Prvním z nich jsou závazky z finančního leasingu, které jsou logicky klasifikovány jako cizí zdroj. To navyšuje celkovou výši cizího kapitálu v IFRS o více než 2 miliardy.

Dalším faktorem je způsob ocenění majetkových podílů v ostatních společnostech. V IFRS jsou oceněny pořizovací cenou, v ČÚP metodou ekvivalence, která má dopad na výši kapitálových a rezervních fondů. Jelikož vlastní kapitál společností, v nichž má ČD Cargo majetkovou účast, roste, roste i vlastní kapitál ČD Carga. Tím se snižuje zadluženost.

Třetím faktorem je goodwill. Zatímco v IFRS je plně odepsán, což negativně působí na výši zadržného zisku a tedy vlastního kapitálu, v českém účetnictví Společnost stále eviduje významný zůstatek oceňovacího rozdílu k nabytému majetku, díky čemuž je výsledek hospodaření minulých let lepší, než v IFRS. Díky tomu stoupá podíl vlastního kapitálu a celková zadluženost logicky klesá.

Míra zadluženosti je ukazatelem odvozeným od celkové zadluženosti a působí na něj tedy totožné faktory.

Úrokové krytí ukazuje, kolikrát je podnik svým čistým ziskem schopen pokrýt placené úroky. Pro rok 2013 je to v případě IFRS zhruba dvakrát, zatímco v ČÚP

téměř pětikrát, a to i přesto, že zisk je v ČÚP o 162 milionů nižší. Úrokové náklady v IFRS jsou téměř třikrát vyšší. Rozdíl je způsoben opět primárně tím, že v ČÚP mezi úrokovými náklady chybí položka úroky ze závazků z finančního leasingu. Leasingové splátky vstupují do výsledovky jako celek na řádek služby.

3.2.12. Analýza aktivity

Analýzou aktivity lze zjistit, jak efektivně účetní jednotka nakládá se svými aktivy a po jakou dobu v nich váže svoje finanční zdroje. Konstrukce ukazatelů je taková, že obvykle poměřují výsledkovou (tokovou) a rozvahovou (stavovou) veličinu. Dvěma základními způsoby vyjádření jsou obrátkovost, tedy doba kolikrát se analyzovaná položka během běžného období obrátí, a doba obratu, která není ničím jiným než převrácenou hodnotou obrátkovosti. Jde tedy o dva různé způsoby vyjádření téhož.

Tabulka 22: Aktivita

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Obrat aktiv	T/A	0,71	0,85	0,78	0,93
	Tržby	12 216 655	12 559 105	13 415 264	13 928 088
	Aktiva	17 112 510	14 693 086	17 189 414	14 932 136
Obrat DI.Majetku	T/DI.M.	0,85	1,09	0,90	1,14
	Dlouhodobý majetek	14 451 134	11 546 595	14 972 501	12 251 518
Obrat zásob	T/Zásoby	110,85	85,80	150,66	105,67
	Zásoby	110 204	146 373	89 042	131 812
Doba obratu aktiv	A/(T/360)	504	421	461	386
Doba obratu DHM	DLI.M/(T/360)	426	331	402	317
Doba obratu zásob	Zásoby/(T/360)	3	4	2	3
Doba inkasa pohledávek	Pohledávky/(T/360)	55	60	47	51
	Krátkodobé pohledávky	1 871 098	2 080 226	1 761 887	1 973 859
Doba odkladu plateb	Kr.Záv/(T/360)	189	132	173	111
	Krátkodobé závazky	6 428 005	4 613 627	6 431 631	4 302 255
OCP		-131	-68	-123	-57

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Dle ČÚP Společnost dosahuje obratu aktiv 0,85, zatímco v IFRS pouze 0,71. Tento rozdíl má dvě základní příčiny. Primárním důvodem je rozdílná výše bilanční sumy, která, jak již bylo řečeno, je způsobena zejména závazky z finančního leasingu. Druhým důvodem je nižší výše tržeb vykazovaných dle IFRS, jejich součástí nejsou výnosy z pronájmu. Teorie obvykle uvádí, že minimální doporučená hodnota toho

ukazatele je 1. Tu ČD Cargo nenaplnuje, v porovnání s nejvýznamnějším konkurentem Advanced World Transport ovšem dosahuje velmi podobných hodnot. Nižší obrátkovost aktiv v tomto případě může být způsobena poměrně velkou kapitálovou náročností tohoto typu podnikání a nemusí nutně signalizovat, že je něco v nepořádku.

Obrat dlouhodobých aktiv měří efektivitu využívání dlouhodobého majetku. V IFRS opět Společnost dosahuje lepších výsledků než v ČÚP. Většina závazků z finančního leasingu je totiž dlouhodobá.

Lepší obrátkovost zásob je vypočítána na základě výkazů dle IFRS, kdy důvodem je rozdílná výše hodnoty zásob. Zatímco dle IFRS Společnost drží zásoby v hodnotě 110 milionů, v českých výkazech jsou vykázány zásoby za 146 milionů. Jak bylo zmíněno v předchozích kapitolách, rozdíl 36 milionů je způsoben položkou náhradní díly a jiné součásti ke kolejovým vozidlům a lokomotivám a lze jej vysvětlit rozdílnou klasifikací. Tato část zásob je v IFRS vedena jako nedokončený dlouhodobý majetek. Na první pohled Společnost dosahuje v tomto ukazateli výborných hodnot, je ovšem třeba dodat, že předmět podnikání ČD Cargo je nákladní železniční přeprava, tedy služba.

Doba inkasa pohledávek odráží průměrný počet dní, kolik účetní jednotka musí čekat na splacení svých pohledávek. Logickým zájmem firmy tedy je co nejmenší hodnota tohoto ukazatele. V obou systémech ČD Cargo dosahuje podobných hodnot. Rozdíl 5 dní je pravděpodobně zapříčiněn rozdílnou odpisovou politikou nedobytných pohledávek. Dle komentáře Společnost odepsala 203 milionů v IFRS a 137 milionů v ČÚP.

Doba odkladu plateb je opakem předchozího ukazatele, ukazuje tedy dobu, v jaké průměrné podnik dostává svým krátkodobým závazkům. Zde naopak firma preferuje co nejdelší dobu. Z tabulky č. 21 je patrné, že zde je mezi IFRS a ČÚP poměrně zásadní rozdíl téměř 60 dní. Součástí krátkodobých závazků v IFRS jsou i krátkodobé rezervy. Dalším vlivem jsou závazky z finančního leasingu splatné během jednoho roku. I v situaci, kdy bychom přijali nižší z těchto dvou hodnot, doba odkladu plateb stále zůstává až neúměrně vysoká, zejména v porovnání s dobou inkasa pohledávek.

To je názorně vidět i na ukazateli OCP neboli obrátovém cyklu peněz. Ten je součtem posledních tří zmíněných ukazatelů, přičemž vliv jednoho z nich, doby obratu zásob, je v tomto případě téměř zanedbatelný. OCP jasně zobrazuje způsob financování provozních aktivit Společnosti. Jelikož společnost hradí svoje závazky výrazně později, než inkasuje své pohledávky, tak finanční činnost je velmi významně financována jejími odběrateli a ostatními věřiteli. Tento stav je sice žádoucí, na druhou stranu ale tak pozdní úhrada závazků může signalizovat i problémy s platební morálkou a hrozící krizi.

3.2.13. Bilanční pravidla

Bilanční pravidla představují obecně doporučené zásady, které by měl podnik dodržovat pro zachování dlouhodobého finančního zdraví. Jsou velmi snadno srozumitelná a i přes svoji jednoduchost velmi spolehlivá.

Tabulka 23: Bilanční pravidla

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Zlaté pravidlo financování	DL.zdroje/DL.majetek	0,74	0,75	0,72	0,76
	Dlouhodobý majetek	14 451 134	11 546 595	14 972 501	12 252 518
	Dlouhodobé zdroje	10 684 505	8 657 105	10 758 284	9 258 029
Pari pravidlo	VK/DL.majetek	0,40	0,56	0,34	0,49
	Dlouhodobý majetek	14 451 134	11 546 595	14 972 501	12 252 518
	Vlastní kapitál	5 755 033	6 444 381	5 163 405	6 049 221
Pravidlo vyrovnání rizika	VK/CZ	0,51	0,78	0,43	0,68
	Vlastní kapitál	5 755 033	6 444 381	5 163 405	6 049 221
	Cizí zdroje	11 357 477	8 225 402	12 026 510	8 831 110

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Zlaté pravidlo financování klade jednoduchý požadavek, a to sice, že dlouhodobá aktiva společnosti by měla být kryta dlouhodobými zdroji, tedy vlastním kapitálem a ostatními dlouhodobými závazky. Přestože absolutní výše dlouhodobého majetku i dlouhodobých zdrojů se v IFRS a ČÚP liší, jejich poměr zůstává přibližně stejný. Dlouhodobá aktiva dle IFRS převyšují ČÚP o téměř tři miliardy, důvodem je majetek pořízený formou finančního leasingu. Tento majetek je většinou kryt dlouhodobým závazkem z finančního leasingu. V tomto případě tedy ukazatel téměř není závislý na způsobu vykázání. ČD Cargo má svůj dlouhodobý majetek dle obou systémů kryt ze tří čtvrtin dlouhodobými zdroji. Společnost je tedy v situaci, kdy čtvrtinu svého majetku musí krýt krátkodobými zdroji, což je z dlouhodobého hlediska zdraví

podniku ohrožující situace. Na druhou stranu je třeba dodat, že Společnost je nepřímo vlastněna státem, který by v případě hrozící nedostupnosti finančních prostředků pravděpodobně zasáhl.

Pari pravidlo je jakousi alternativou k zlatému pravidlu financování. Říká, že dlouhodobý majetek by měl být kryt vlastním kapitálem. Jde o požadavek velmi konzervativního financování. Na druhou stranu by vlastní kapitál dlouhodobý majetek neměl převyšovat, neb vlastní kapitál představuje nejdražší zdroj financování a podnik by ho neměl zbytečně nadužívat. Rozdílné hodnoty v IFRS a ČÚP jsou způsobeny jednak finančním leasingem (vyšší hodnota dlouhodobého majetku v IFRS) a jednak rozdílnou výší vlastního kapitálu. V ČÚP je vlastní kapitál vyšší, jak je okomentováno v kapitole 4.2.3. ČD Cargo toto pravidlo nicméně tak jako tak zdaleka nenaplnuje. Dlouhodobý majetek výrazně převyšuje hodnotu vlastního kapitálu, jde tedy o poměrně agresivní formu financování.

Spíše než pro samotný podnik je pravidlo vyrovnaní rizika významné pro jeho věřitele. Dle něj by poměr vlastního kapitálu a cizích zdrojů měl být vyrovnaný, respektive cizí zdroje by neměly být primárním zdrojem financování, aby podstatné riziko nenesli akcionáři. Na druhou stranu je třeba říci, že cizím kapitálem lze díky pákovému efektu pozitivně působit na výnosnost vlastního kapitálu. V případě společnosti ČD Cargo cizí zdroje převyšují vlastní kapitál velmi významně, a to především dle IFRS, kde rozdíl je zhruba 5,5 miliard, tedy téměř dvojnásobně více. V ČÚP je to pouze 1,8 miliard. Rozdílné hodnoty tohoto ukazatele jsou ovlivněny stejnými faktory jako v případě ukazatele Pari pravidla.

3.2.14. Analýza tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty odrážejí, jak je společnost vnímána a hodnocena trhem, tedy investory a burzou. Jelikož ČD Cargo není veřejně obchodovatelnou společností a v posledních letech nevyplácí dividendy, analýza některých ukazatelů je nemožná nebo by nedávala smysl. Tato práce se omezí pouze na dva základní.

Tabulka 24: Tržní hodnota

		2013		2012	
		IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
Účetní hodnota akcie	VK/Počet akcií	57 550	64 444	51 634	60 492
	Vlastní kapitál	5 755 033	6 444 381	5 163 405	6 049 221
	Počet akcií	100	100	100	100
Čistý zisk na akcii	CZ/Počet akcií	5 916	4 298	-8 129	-19 588
	Čistý zisk	591 628	429 769	-812 911	-1 958 786

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Účetní hodnota akcie i čistý zisk na akcii se v obou systémech liší. To je zapříčiněno různými hodnotami jak vlastního kapitálu, tak čistého zisku. Důvody, proč se tyto dvě položky liší, již byly popsány v předchozích kapitolách této práce. Počet akcií není veličinou, která by se odvíjela od toho, jaký způsob vykazování si účetní jednotka zvolí. Ostatní ukazatele tržní hodnoty jako dividenda na akcii, tržní hodnota akcie, aktivační poměr a výplatní poměr nelze vypočítat nebo by tento výpočet nedával smysl.

3.2.15. Ekonomická přidaná hodnota

Ukazatel ekonomické přidané hodnoty dává účetní zisk do souvislosti s ekonomickými náklady a umožňuje tak posoudit, zda společnosti vytváří nejen účetní, ale i ekonomický zisk.

Tabulka 25:EVA

	IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
ROE	10,28%	6,67%	-15,74%	-32,38%
re	16,95%	14,82%	22,31%	22,31%
(ROE-re)	-6,67%	-8,15%	-38,05%	-54,69%
VK	5 755 033	6 444 381	5 163 405	6 049 221
EVA	-383 742	-525 262	-1 964 900	-3 308 367

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Přestože Společnost v roce 2013 dosáhla účetního zisku a poměrně vysoké rentability vlastního kapitálu, díky vysokým hodnotám alternativních nákladů na vlastní kapitál (re) je její ekonomický zisk v záporných hodnotách. Dle IFRS se ČD Cargo nachází v ekonomické ztrátě 384 milionů, dle ČÚP pak 525 milionů. Rozdíl tedy není tak velký, jako v případě účetního zisku (EAT), jak ukazuje tabulka č.25.

Tabulka 26: Porovnání zisku v roce 2013 (v milionech Kč)

	2013			
	IFRS	ČÚP	Diff	Diff %
EBIT	1 043,44	689,58	353,86	51,31%
EAT	591,63	429,77	161,86	37,66%
EVA	-383,74	-525,26	141,52	-26,94%

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

Z tabulky je patrné, že právě ukazatel ekonomické přidané hodnoty v roce 2013 vykázal nejmenší citlivost na způsob vykazování.

Jelikož výpočet ukazatele EVA vychází především z vlastního kapitálu a jeho rentability, dalo by se na první pohled předpokládat, že odchylka ekonomického zisku mezi IFRS a ČÚP bude na přibližně stejné úrovni jako odchylka zisku po zdanění. Není tomu ovšem tak. Příčinou je rozdílná výše alternativních nákladů na vlastní kapitál (r_e). Ty se počítají na základě průměrných vážených nákladů na kapitál (WACC).

Tabulka 27: Výpočet WACC

	2013		2012	
	IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
r_f	2,82%	2,82%	2,31%	2,31%
r_{LA}	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
$r_{\text{podnikatelské}}$	1,63%	0,02%	10,00%	10,00%
$r_{\text{fin.stab}}$	10,00%	10,00%	10,00%	10,00%
WACC	14,45%	12,84%	22,31%	22,31%

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

WACC se skládají ze čtyř rizikových přírážek. Bezriziková míra je dána průměrným výnosem pětiletých státních dluhopisů a je tedy patrné, že nemůže být ovlivněna tím, v jakém systému Společnost vykazuje. ČD Cargo drží úplatné zdroje přesahující 3 miliardy Kč, a tím pádem nenese rizikovou přírážku vyplývající z velikosti podniku. Velikost těchto zdrojů převyšuje zmíněný limit víc než dvojnásobně, a přestože se tedy jejich velikost v závislosti na způsobu vykazování mění, na ukazatel EVA tato skutečnost nemá vliv. Jinak by tomu bylo v případě, když by se úplatné zdroje Společnosti pohybovaly pod touto hranicí a zároveň nebyli nižší než sto milionů Kč. Přírážka za podnikatelské riziko charakterizuje tvorbu produkční síly podniku. Právě tato přírážka je primárním činitelem, který zapříčiňuje rozdílnou výši WACC. Zatímco dle IFRS je přírážka za podnikatelské riziko 1,63 %, v ČÚP je to

téměř nula. Tabulka níže ukazuje podrobný výpočet této přírážky dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu.

Tabulka 28: Přírážka za podnikatelské riziko

	2013		2012	
	IFRS	ČÚP	IFRS	ČÚP
EBIT	1 043 439	689 583	-385 901	-1 946 592
AKTIVA	17 112 510	14 693 086	17 189 414	14 932 136
EBIT/AKTIVA	6,10%	4,69%	-2,24%	-13,04%
Úplatné zdroje	6 755 033	7 444 381	5 163 405	6 049 221
Aktiva	17 112 510	14 693 086	17 189 414	14 932 136
UZ/Aktiva	39%	51%	30%	41%
nákladové úroky	259 144	88 651	264 661	100 114
dl. BU + obligace	1 000 000	1 000 000	0	0
nák. úroky/dl.BU+obligace	25,91%	8,87%	***	***
X	10,23%	4,49%	0,00%	0,00%
EBIT/AKTIVA>X.....?	NE	NE	NE	NE
r_{pod}	1,63%	0,00%	10,00%	10,00%

Vlastní zpracování, zdroj: Výroční zpráva společnosti ČD Cargo pro rok 2013

V případě, že poměr EBIT/Aktiv neboli ROA je vyšší než ukazatel x, přírážka je rovna nule. To je případ českého výkaznictví v roce 2013. V případě, že je záporná, pak přírážka je rovna 10 %, to je případ roku 2012 jak v IFRS, tak ČÚP. V ostatních případech je pro výpočet použit vzorec:

$$r_{\text{pod}} = (X - \text{EBIT}/\text{aktiva})^2 / (10 \cdot X^2)$$

Příčinou, proč se ukazatel X v roce 2013 v závislosti na vykazování tolik liší, je výše nákladových úroků. Do nich jsou totiž dle IFRS započítány i úroky z leasingových splátek. V českém účetnictví jsou součástí běžných leasingových splátek.

Tím je tedy vysvětlena rozdílná výše WACC. Abychom z WACC dostali ukazatel re, je třeba udělat ještě několik úprav. Pokud by hodnota WACC byla v IFRS totožná jako v ČÚP, tedy na úrovni 12,84 %, ukazatel alternativních nákladů na vlastní kapitál (re) by se rovnal 15,06 %, což je už o pouhých 0,2 p.b. méně, než je tomu v ČÚP, kde skutečná hodnota re činí 14,82 %. V případě společnosti ČD Cargo je tedy patrné, že tyto následné úpravy, respektive jejich dopad, již téměř nejsou ovlivněny tím, jaký způsob vykazování si účetní jednotka zvolila.

Lze tedy konstatovat, že rozdílná výše alternativních nákladů na vlastní kapitál je způsobena především úroky z finančního leasingu.

3.2.16. Shrnutí významných odlišností

Na základě analýzy provedené v předchozích kapitolách je patrné, že účetní výkazy společnosti ČD Cargo se v závislosti na zvoleném způsobu vykazování liší nejen z hlediska formálního, ale především z hlediska obsahového. Několik rozdílně zaúčtovaných účetních případů významným způsobem dopadá na jejich konečnou podobu. Nejvýznamnější rozdíly a dopady těchto rozdílů na ukazatele finanční analýzy shrnuje následující přehled.

- Účtování o finančním leasingu > Majetek pořízený formou finančního leasingu představuje nejvýznamnější rozdílně vykázanou položku.
 - V IFRS rozvaze je na straně aktiv vykázán v zůstatkové hodnotě 4 479 milionů Kč. Na straně pasiv je nesplacená část vykázána jako závazek z finančního leasingu. Krátkodobě 425 milionů Kč, dlouhodobě 2 301 milionů Kč.
 - V ČÚP do rozvahy vůbec nevstupuje.
 - V IFRS do výkazu zisku a ztráty vstupují úroky ze závazků z finančního leasingu v hodnotě 147 milionů Kč.
 - V ČÚP do výkazu a ztráty vstupují celé leasingové splátky, tedy jistina i úroky, v hodnotě 729 milionů Kč.
 - Dopad na finanční analýzu:
 - Rentabilita – leasing významně zvyšuje bilanční sumu, což negativně působí na ukazatel ROA. Na druhou stranu snižuje náklady a zlepšuje EBIT, což působí na ROA pozitivně. Výsledný efekt těchto dvou vlivů je pozitivní. Zlepšený EBIT znamená i lepší EAT, který pozitivně působí na ROE.
 - Likvidita – významný vliv. Částka, která je v IFRS zaúčtovaná jako krátkodobé závazky z finančního leasingu činí částku přesahující 425 milionů Kč.
 - Zadluženost – leasing významně navyšuje hodnotu cizích zdrojů a tím negativně působí na ukazatele celkové zadluženosti a míry

zadluženosti. A to i přesto, že pozitivně působí na hodnotu vlastního kapitálu, tento vliv je však minoritní.

- Aktivita – z těchto ukazatelů je nejzásadněji ovlivněna obrátkovost aktiv. Krátkodobé pohledávky a zásoby ovlivněny nejsou, výrazně se ovšem liší výše krátkodobých závazků, tím pádem i doba odkladu plateb a obrátový cyklus peněz.
- Oceňovací rozdíl k nabytému majetku:
 - V ČÚP rozvaze je vykázán oceňovací rozdíl ve výši 2 518 milionů Kč. Ten vznikl přeceněním dlouhodobého majetku, který mateřská společnost České dráhy převedla na nově založené ČD Cargo. Jeho původní hodnota činila 5 611 milionů Kč, přes 3 miliardy jsou již tedy odepsané
 - V IFRS rozvaze tento oceňovací rozdíl vykázán není. Pravděpodobně byl již celý odepsán, respektive přeceněn na nulu dle konceptu fair value. Pokud by byl, pravděpodobně by byl součástí goodwillu na dlouhodobém nehmotném majetku.
 - V ČÚP do výkazu zisku a ztráty vstupují odpisy.
 - V IFRS nemá do výsledovky v běžném období žádný dopad.
 - Dopad na finanční analýzu:
 - Rentabilita – v ČÚP se oceňovací rozdíl stále odepisuje, negativně tedy působí na EBIT i EAT, a tím pádem na ukazatele ROA, ROE i ROS. Současně navyšuje hodnotu aktiv, tedy ještě více snižuje ROA. Je třeba ovšem zdůraznit, že v IFRS v minulých obdobích odpis této položky rentabilitu naopak snižoval.
 - Likvidita – není touto položkou ovlivněna.
 - Zadluženost – v ČÚP na rozdíl od IFRS není celý odepsán, a pozitivně tak působí na výši vlastního kapitálu. Tím snižuje zadluženost.
 - Aktivita – stejně jako u finančního leasingu je ovlivněna především obrátkovost aktiv. Krátkodobé závazky, krátkodobé závazky ani zásoby, a tedy ani obrátový cyklus peněz není nikterak ovlivněn.
- Ocenění majetkových účastí:
 - V ČÚP jsou majetkové podíly v ostatních společnostech oceněny metodou ekvivalence. Zisk z jejich přecenění vstupuje do rozvahy jako navýšení

vlastního kapitálu ve formě kapitálových fondů. V roce 2013 činily související oceňovací rozdíly 163 milionů Kč.

- V IFRS jsou tyto podíly oceněny pořizovací cenou, nevzniká tedy žádný zisk nebo ztráta z přecenění.
- Dopady na finanční analýzu:
 - Rentabilita – přecenění mírně navyšuje výši základního kapitálu a tedy i celkových aktiv a negativně tak působí na ukazatel ROE i ROA.
 - Likvidita – nulový dopad.
 - Zadluženost – mírné navýšení základního kapitálu snižuje celkovou zadluženost a míru zadlužení.
 - Aktivita – mírné navýšení aktiv snižuje obrátkovost aktiv.
- Účtování o výnosech z pronájmu:
 - V ČÚP jsou výnosy z pronájmu součástí běžných výkonů.
 - V IFRS se tyto výnosy klasifikují jako ostatní provozní výnosy. V běžném období roku 2013 činí 332 milionů Kč.
 - Dopady na finanční analýzu:
 - Aktivita – v ČÚP výnosy z pronájmu navyšují tržby a tím pádem všechny ukazatele obratu.
 - Ukazatele rentability, likvidity a zadluženosti nejsou ovlivněny nebo je dopad jen minimální.
- Klasifikace náhradních dílů k lokomotivám a kolejovým vozidlům:
 - V IFRS je významná část náhradních dílů ke kolejovým vozidlům a lokomotivám ve výši 36 milionů klasifikována jako zásoby.
 - V ČÚP jsou tyto náhradní díly klasifikovány jako nedokončený dlouhodobý majetek.
 - Dopady na finanční analýzu:
 - Aktivita – jediný dopad této položky je snížení doby obratu zásob v IFRS. Vzhledem k poměru zásob na celkových aktivech je tento dopad téměř nevýznamný.

Mezi oběma účetními závěrkami existuje celá řada dalších rozdílů, ať už jde o rozdílnou klasifikaci nebo rozdílný přístup k ocenění některých položek. Jejich dopad na uživatele finančních výkazů je v případě Společnosti ČD Cargo minimální.

Závěr

Cílem práce bylo porovnat účetní závěrky sestavené dle IFRS a ČÚP, na jejich základě provést finanční analýzu a posoudit jejich vypovídací hodnotu pro externí uživatele finančních výkazů. To vše bylo provedeno na výkazech společnosti ČD Cargo, společnosti vykazující dle obou zmíněných systémů. Praktická analýza byla provedena výhradně za použití veřejně přístupných informací čerpaných z výroční zprávy společnosti ČD Cargo za rok 2013.

Podrobným rozbořem výkazů Společnosti, tedy rozvahy a výkazu zisku a ztráty, respektive výkazu o finanční pozici a výkazu o úplném výsledku hospodaření, bylo poukázáno na zásadní formální i obsahové rozdíly. Za hlavní formální rozdíl lze považovat především rozsah obou zmiňovaných výkazů. Zatímco rozvaha a výsledovka v plném rozsahu sestavené dle českých účetních předpisů jsou velmi podrobné výkazy obsahující individuálně kolem 40 položek, odpovídající výkazy v IFRS jsou oproti nim poměrně stručné, každý z nich čítá přibližně 15 řádků. Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že jejich vypovídací hodnota musí být zákonitě menší. To se ovšem v případě společnosti ČD Cargo nepotvrdilo. Většina podstatných informací je dohledatelná v komentáři k účetní závěrce. Nebyla nalezena žádná významná informace, která by měla dopad na finanční výkazy a současně nebyla uvedena v obou závěrkách. Z čistě formálního hlediska lze tedy konstatovat, že vypovídací schopnost obou závěrek je pro přiměřeně znalého uživatele na stejné úrovni.

Obsahovým rozdílem je míněn takový rozdíl, který se projeví odlišným způsobem zaúčtování účetního případu. Z tohoto hlediska se za s přehledem nejvýznamnější rozdíl dá v případě společnosti ČD Cargo považovat odlišný způsob zaúčtování dopravních prostředků pořízených formou finančního leasingu v netto hodnotě přesahující 4,4 miliardy Kč, tedy v hodnotě dosahující téměř třetiny bilanční sumy. Zatím v IFRS jsou tyto prostředky vykázány na rozvaze a zásadním způsobem tak navyšují bilanční sumu, v ČÚP je na rozvaze drží pronajímatel. Do výkazů Společnosti vstupují pouze jako náklad na splátky z finančního leasingu. V IFRS z těchto splátek do nákladů vstupuje pouze úrok, nesplacená jistina je vykázána jako závazek z finančního leasingu. Jelikož lze oprávněně předpokládat, že na konci finančního leasingu dojde k převedení majetkových práv na pronajímatele, IFRS

v tomto případě ctí zásadu přednosti obsahu nad formou a způsob, kterým o finančním leasingu účtuje, podává přesnější obraz o hospodaření Společnosti. Rozdílný přístup českého účetnictví k finančnímu leasingu je ovšem natolik notoricky známou skutečností, že nelze říci, že by vypovídací schopnost české závěrky byla kvůli němu nižší.

Druhým významným rozdílem je položka oceňovací rozdíl k nabytému majetku, která navyšuje bilanční sumu v ČÚP o více než 2 miliardy. Za ní se skrývá přecenění dlouhodobého majetku, který na ČD Cargo převedla mateřská společnost ke dni vzniku. Jelikož v IFRS není vykázána, dá se předpokládat, že již byla plně odepsána. Tomu nahrává i nižší zisk dosažený v minulých letech. V tomto případě lze již konstatovat, že vypovídací schopnost obou závěrek je odlišná, neb významným způsobem mění strukturu aktiv i pasiv, aniž by bylo z komentáře zcela jasně patrné, čím je to způsobeno.

Dalších rozdílů je celá řada, za významné se dají považovat především rozdílný způsob ocenění majetkových účastí v dceřiných společnostech, kde navzdory očekávání volí lepší způsob účtování česká úprava (metoda ekvivalence oproti pořizovací ceně v IFRS), dále účtování o výnosech z pronájmu nebo klasifikace náhradních dílu ke kolejovým vozidlům (nedokončený dlouhodobý majetek v IFRS vs. zásoby v ČÚP). K většině těchto rozdílů jsou ovšem snadno dohledatelné dodatečné informace v příloze k účetní závěrce, a opět tak nelze usuzovat, že by jakkoli zkreslovaly vypovídací schopnost finančních výkazů.

Všechny zmíněné rozdíly se samozřejmě projeví ve finanční analýze poměrových ukazatelů. Citlivě na tyto změny reagovaly ukazatele zadluženosti, primárním důvodem byl pohyb cizích zdrojů v důsledku finančního leasingu, a ukazatele rentability, především ROA, ale i ostatní. Ukazatele likvidity dosahovaly v IFRS taktéž významně odlišných hodnot (hlavně z důvodu krátkodobého závazku za finanční leasing). Významný vliv lze pozorovat i na ukazatelích aktivity, kde se v závislosti na způsobu vykazování mění obrátový cyklus peněz a tím pádem i potřeba pracovního kapitálu. To je opět způsobeno krátkodobými závazky z finančního leasingu.

Je tedy patrné, že rozhodnutí společnosti, zda bude vykazovat dle IFRS či ČÚP může zásadním způsobem ovlivnit absolutní hodnoty všech poměrových ukazatelů. Ovlivní tak ale rozhodování uživatelů finančních výkazů? V případě analyzované společnosti tomu tak dle mého názoru spíše není, neb u přiměřeně zkušeného uživatele lze očekávat jistou míru proaktivity vedoucí k hlubšímu porozumění finančním výkazům alespoň na základě komentáře k účetní závěrce, kde jsou uvedeny téměř všechny podstatné informace.

Závěry provedené na základě analýzy ČD Cargo nelze považovat za plně aplikovatelné i na ostatní účetní jednotky. Stejně jako by bylo s jistotou možné nalézt společnost, jejíž účetní výkazy by se s převodem z ČÚS na IFRS téměř nezměnily, určitě by bylo možné nalézt i takovou společnost, jejíž výkazy by se lišily diametrálně. Konkrétní dopady vždy záleží na struktuře majetku a závazků i nákladů a výnosů.

Zdroje

- [1] BOKŠOVÁ, Jiřina. Účetní výkazy pod lupou. Praha: Linde Praha, 2013, 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2
- [2] FICBAUER, Jiří a David FICBAUER. Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy: aktualizované a rozšířené vydání. 5. aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012, 174 s. ISBN 978-80-7418-143-6
- [3] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, xiii, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [4] KOVANICOVÁ, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého. Praha, Bova Polygon 2006. ISBN 80-7273-130-0
- [5] KRUPOVÁ, Lenka. IFRS: mezinárodní standardy účetního výkaznictví : [aplikace v podnikové praxi : stav k 1.1.2009]. Vyd. 1. Praha: VOX, 2009, iv, 804 s. Účetnictví (VOX). ISBN 978-80-86324-76-0
- [6] KUBÍČKOVÁ, Dana. Účetní systémy. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2006-2010, 2 sv. (109, 129 s.). ISBN 978-80-7408-030-22
- [7] LOJA, Radka. Účetní závěrka podle IFRS se zaměřením na majetek. 1. vyd. Praha: Bilance, 2005, 325 s. ISBN 80-863-7148-4
- [8] MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. Praha : Grada, 2013. 551 s. ISBN 9788024745749
- [9] SKÁLOVÁ, Jana. Podvojný účetnictví 2013. Praha : Grada, 2013. 218 s. ISBN 9788024746333
- [10] SLÁDKOVÁ, Eva. Základy IFRS. Vyd. 1. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2013, 451 s. ISBN 978-80-87314-34-0
- [11] STROUHAL, Jiří. Oceňování v účetnictví. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 417 s. ISBN 978-80-7478-366-1.
- [12] Výroční zpráva společnosti ČD Cargo za rok 2013. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=17803463&subjektId=337829&spis=83947>
- [13] ČD Cargo a.s.: domovská stránka [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.cdcargo.cz/>
- [14] Zákon o účetnictví. In: č. 563/1991 Sb. 1991. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>
- [15] Seznam Českých účetních standardů. KAČR [online]. 2013 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: http://www.kacr.cz/Data/pdf/ucetni_standardy/fz11-2003_seznam.pdf
- [16] Vyhláška č. 500/2002 Sb dle zákona č 563/1991 Sb
- [17] ISA 570. ISA 570 [online]. 2004 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.kacr.cz/data/Metodika/Auditing/ISA/ISA570.pdf>
- [18] Mezinárodní účetní standardy, české znění. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2008R1126:20120609:CS:PDF>

- [19] Účetní kavárna. STROUHAL, Jiří. Účetní závěrka roku 2007: 2.část [online]. 2008 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3224v4289-ucetni-zaverka-roku-2007/>
- [20] PROCHÁZKA, David. KATERDRA FINANČNÍHO ÚČETNICTVÍ A AUDITINGU, Fakulta financí a účetnictví, VŠE. Koncepční rámec IFRS. 2014. Dostupné z: https://webhosting.vse.cz/prochazd/media/Materialy/VSE/1FU486/Koncepcni_ramec.pdf
- [21] DVOŘÁKOVÁ, Dana. Fair value a její aplikace v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví (IAS/IFRS). Český finanční a účetní časopis. 2006, č. 2, s. 2. DOI: MSM6138439903. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=cfuc&pdf=145.pdf
- [22] Odložená daň - výmysl teoretiků účetnictví, nebo položka praktického významu. MÜLLEROVÁ, Libuše. Daňáři online [online]. 2005 [cit. 2014-11-23]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d9921v12798-odlozena-dan-vymysl-teoretiku-ucetnictvi-nebo-polozka>
- [23] Conceptual Framework. IFRS [online]. 2014 [cit. 2014-11-15]. Dostupné z: <http://www.ifrs.org/current-projects/iasb-projects/conceptual-framework/Pages/Conceptual-Framework-Summary.aspx>
- [24] DVOŘÁKOVÁ, Dana. Fair value a její aplikace v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví (IAS/IFRS). Český finanční a účetní časopis. 2006, č. 2, s. 2. DOI: MSM6138439903. Dostupné z: www.vse.cz/polek/download.php?jnl=cfuc&pdf=145.pdf
- [25] Finanční analýza podnikové sféry za rok 2013. [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013 [cit. 2014-12-09]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument141226.html>

Všechny elektronické zdroje jsou dostupné k 16.12.2014.

Seznam tabulek

Pokud není uvedeno jinak, všechny tabulky uvádějí hodnoty v tisících Kč.

Tabulka 1: Výkaz o finanční situaci k 31.12.2013 dle IFRS	42
Tabulka 2: Rozvaha k 31.12.2013 ve zjednodušeném rozsahu dle ČÚP	43
Tabulka 3: Aktiva v IFRS a ČÚP	43
Tabulka 4: Pasiva v IFRS a ČÚP	45
Tabulka 5: Výkaz zisku a ztráty dle IFRS	47
Tabulka 6: Výkaz o úplném hospodaření IFRS	48
Tabulka 7: Výkaz zisku a ztráty - provozní, ČÚP	49
Tabulka 8: Provozní výnosy	50
Tabulka 9: Provozní náklady	50
Tabulka 10: Výsledek hospodaření za běžnou činnost ČÚP	52
Tabulka 11: Úplný výsledek IFRS	52
Tabulka 12: Zisk v IFRS a ČÚP	53
Tabulka 13: Cash flow IFRS, ČÚP	54
Tabulka 14: Výkaz změn vlastního kapitálu IFRS	54
Tabulka 15: Rentabilita	56
Tabulka 16: DuPontův rozklad ROE	58
Tabulka 17: Likvidita	59
Tabulka 18: Běžná likvidita očištěná	60
Tabulka 19: Pohotová likvidita očištěná	61
Tabulka 20: Peněžní likvidita očištěná	62
Tabulka 21: Zadluženost	63
Tabulka 22: Aktivita	64
Tabulka 23: Bilanční pravidla	66
Tabulka 24: Tržní hodnota	68
Tabulka 25: EVA	68
Tabulka 26: Porovnání zisku v roce 2013	69
Tabulka 27: Výpočet WACC	69
Tabulka 28: Přírážka za podnikatelské riziko	70

Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha, Aktiva dle ČÚP	82
Příloha 2: Rozvaha, Pasiva dle ČÚP	83
Příloha 3: Výkaz zisku a ztráty dle ČÚP	84
Příloha 4: Výkaz o finanční pozici dle IFRS	85
Příloha 5: Výkaz o úplném výsledku hospodaření dle IFRS	86

Přílohy

Příloha 1: Rozvaha, Aktiva dle ČÚP

			2013	2012
AKTIVA CELKEM (ř. 02 + 03 + 31 + 63)			14 693 086	14 932 136
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)		11 546 595	12 252 518
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř.05 až 12)		280 740	265 970
B. I.	1	Zřizovací výdaje	0	1 425
	3	Software	194 073	122 354
	4	Ocenitelná práva	35 869	49 174
	7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	50 798	93 017
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř.14 až 22)		10 740 080	11 794 156
B. II.	1	Pozemky	81 240	81 240
	2	Stavby	765 332	718 389
	3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	7 584 417	8 256 637
	6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	48	48
	7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	62 896	114 492
	8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	54	105 237
	9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	2 246 093	2 518 113
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)		525 775	191 392
B. III.	1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	463 555	129 458
	2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	56 445	52 162
	3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	19	0
	4	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	2 436	7 452
	5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	3 320	3 320
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)		2 673 165	2 267 050
C. I.	Zásoby (ř.33 až 38)		146 373	131 812
C. I.	1	Materiál	146 373	131 812
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)		5 993	3 314
	3	Pohledávky - podstatný vliv		3 211
	5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	225	90
	7	Jiné pohledávky	5 768	13
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)		2 080 226	1 973 859
C. III.	1	Pohledávky z obchodních vztahů	1 644 345	1 586 228
	2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	380	0
	3	Pohledávky - podstatný vliv	8 228	8 575
	6	Stát - daňové pohledávky	86 019	11 176
	7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	87 042	96 288
	8	Dohadné účty aktivní	230 098	217 554
	9	Jiné pohledávky	24 114	54 038
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)		440 573	158 065
C. IV.	1	Peníze	1 584	1 914
	2	Účty v bankách	438 989	156 151
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)		473 326	412 568
D. I.	1	Náklady příštích období	472 677	412 150
	3	Příjmy příštích období	649	418

Příloha 2: Rozvaha, Pasiva dle ČÚP

		2013	2012
PASIVA CELKEM (ř. 68 + 85 + 118)		14 693 086	14 932 136
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 78 + 81 + 84)	6 444 381	6 049 221
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	8 494 000	8 494 000
	1 Základní kapitál	8 494 000	8 494 000
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 77)	174 633	188 559
A. II.	1 Emisní ážio	138 540	138 540
	3 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	36 093	50 019
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 79 + 80)	134 700	155 380
A. III.	1 Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	60 653	60 653
	2 Statutární a ostatní fondy	74 047	94 727
A. IV.	Výsledek hospodářství minulých let (ř. 82 + 83)	-2 788 721	-829 932
A. IV.	1 Nerozdělený zisk minulých let	97 331	97 331
	2 Neuhrazená ztráta minulých let	-2 886 052	-927 263
A. V.	Výsledek hospodářství běžného účetního období (+/-)	429 769	-1 958 786
B.	Cizí zdroje (ř. 86 + 91 + 102 + 114)	8 225 402	8 831 110
B. I.	Rezervy (ř. 87 až 90)	1 399 051	1 320 047
	4 Ostatní rezervy	1 399 051	1 320 047
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 92 až 101)	2 212 724	3 208 808
	5 Dlouhodobé přijaté zálohy		3 803
	6 Vydané dluhopisy	1 500 000	2 500 000
	9 Jiné závazky	168 575	271 127
	10 Odložený daňový závazek	544 149	433 878
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 103 až 113)	3 768 936	3 442 750
B. III.	1 Závazky z obchodních vztahů	1 588 562	2 107 805
	5 Závazky k zaměstnancům	268 848	275 325
	6 Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	116 313	118 143
	7 Stát - daňové závazky a dotace	86 185	64 976
	8 Krátkodobé přijaté zálohy	1 224	40 205
	9 Vydané dluhopisy	1 000 000	
	10 Dohadné účty pasivní	375 316	331 559
	11 Jiné závazky	332 488	504 697
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 115 až 117)	844 691	859 505
	2 Krátkodobé bankovní úvěry	844 691	844 691
C.	I. Časové rozlišení (ř. 119 + 120)	23 303	51 805
C. I.	1 Výdaje příštích období	22 935	49 791
	2 Výnosy příštích období	368	2 014

Příloha 3: Výkaz zisku a ztráty dle ČÚP

		řádek	2013	2012
II.	Výkony (ř. 05+06+07)	04	12 712 927	14 100 989
II.	1 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	12 559 105	13 928 088
	3 Aktivace	07	153 822	172 901
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09+10)	08	7 264 778	8 642 725
B.	1 Spotřeba materiálu a energie	09	2 211 095	2 369 140
B.	2 Služby	10	5 053 683	6 273 585
+	Přidaná hodnota (ř. 03+04-08)	11	5 448 149	5 458 264
C.	Osobní náklady	12	4 206 240	4 415 993
C.	1 Mzdové náklady	13	3 055 193	3 167 942
C.	2 Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	9 855	19 054
C.	3 Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	966 649	1 040 195
C.	4 Sociální náklady	16	174 543	188 802
D.	Daně a poplatky	17	18 720	4 083
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	992 417	2 579 867
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20+21)	19	1 697 748	675 039
III.	1 Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	1 679 451	658 181
	2 Tržby z prodeje materiálu	21	18 297	16 858
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	1 088 614	593 150
F.	1 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	1 073 351	581 950
F.	2 Prodaný materiál	24	15 263	11 200
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	275 734	-2 694
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	162 809	170 856
H.	Ostatní provozní náklady	27	164 292	122 042
*	Provozní výsledek hospodaření	30	562 689	-1 408 282
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	845	19
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	8 263	756
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku (ř. 34 + 35)	33	17 604	36 114
VII.	3 Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	17 604	36 114
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	82 386	43 514
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	96 162	64 012
X.	Výnosové úroky	42	875	1 775
N.	Nákladové úroky	43	88 651	100 114
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	524 075	376 676
O.	Ostatní finanční náklady	45	394 466	396 640
*	Finanční výsledek hospodaření	48	38 243	-103 424
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	171 163	-27 151
Q.	1 -splatná	50	38 762	
Q.	2 -odložená	51	132 401	-27 151
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	429 769	-1 484 555
XIII.	Mimořádné výnosy	53		
R.	Mimořádné náklady	54		535 000
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55		-60 769
S.	1 -splatná	56		
S.	2 -odložená	57		-60 769
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 -55)	58		-474 231
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníků	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58)	60	429 769	-1 958 786
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 - 59)	61	600 932	-2 046 706

Příloha 4: Výkaz o finanční pozici dle IFRS

	2013	2012
Pozemky, budovy a zařízení	13 827 078	14 628 914
Nehmotná aktiva	263 436	236 644
Investice do dceřiných a přidružených společností	348 852	92 870
Pohledávky z obchodních vztahů	0	3 211
Ostatní finanční aktiva	11 543	10 772
Ostatní aktiva	225	90
Dlouhodobá aktiva celkem	14 451 134	14 972 501
Zásoby	110 204	89 042
Pohledávky z obchodních vztahů	1 871 098	1 755 060
Daňové pohledávky	0	6 827
Ostatní finanční aktiva	36 539	96 090
Ostatní aktiva	202 061	112 330
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	440 574	158 065
Krátkodobá aktiva celkem	2 661 376	2 217 414
Aktiva celkem	17 112 510	17 189 414
	2013	2012
Základní kapitál	8 494 000	8 494 000
Rezervní a ostatní fondy	130 798	225 148
Neuhrazená ztráta	-2 869 765	-3 555 743
Vlastní kapitál celkem	5 755 033	5 163 405
Úvěry a půjčky	3 806 476	4 646 222
Odložený daňový závazek	438 196	267 827
Rezervy	64 100	70 070
Ostatní finanční závazky	157 756	243 014
Ostatní závazky	462 944	367 746
Dlouhodobé závazky celkem	4 929 472	5 594 879
Závazky z obchodních vztahů	1 947 963	2 402 987
Úvěry a půjčky	2 269 913	1 605 285
Daňové závazky	36 755	0
Rezervy	1 334 951	1 249 977
Ostatní finanční závazky	303 779	508 724
Ostatní závazky	534 644	664 658
Krátkodobé závazky celkem	6 428 005	6 431 631
Pasiva celkem	17 112 510	17 189 915

Příloha 5: Výkaz o úplném výsledku hospodaření dle IFRS

Výkaz zisku a ztráty	2013	2012
Tržby z hlavní činnosti	12 216 655	13 415 264
Ostatní provozní výnosy	895 133	751 537
Výkonňová spotřeba	-6 377 084	-7 683 887
Náklady na zaměstnanecké požitky	-4 160 350	-4 336 386
Odpisy a amortizace	-1 062 348	-1 870 498
Ostatní provozní ztráty	-468 577	-661 931
Zisk před úroky a zdaněním	1 043 439	-385 901
Finanční náklady	-256 864	-266 051
Ostatní zisky	130 664	24 110
Zisk (ztráta) před zdaněním	917 239	-627 842
Daň z příjmů	-231 261	-181 655
Zisk (ztráta) za období z pokračujících činností	685 978	-809 507
Zisk (ztráta) za období	685 978	-809 507
Výkaz o úplném výsledku hospodaření	2013	2012
Finanční deriváty použité v zajišťovacím účetnictví	-116 480	-4 203
Související odložená daň	22 130	799
Ostatní úplný výsledek za období	-94 350	-3 404
Úplný výsledek za období celkem	591 628	-812 911